

Brassói Lapok

XXXVIII. évfolyam

139. szám

Főszerkesztő:

Szele Béla dr.

Szerda

1932. évi június 22

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldre havonként 60 lej, postai szétküldéssel; Brassóban és mindazon helységeken, ahol a kihordás nem pósta útján történik, a kihordónak a kézbesítési díj külön megfizetendő. Ez a kézbesítési díj havonként 8 lej. — Külföldre negyedévre 500 lej, félre 600 lej, egész évre 1200 lej. Magyarországra negyedévre 12 pengő, félre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — Az előfizetési díj átutalható postautalványon vagy fizethető nyugta ellenében a lap utol 6 oldalán felsorolt pénzbeszedő-megbízottaink kezéhez. Magyarországon postatakarékpénztári számlánk száma 12,174. **HIRDETÉSEK** díja 6 lej, szövegoldalon elhelyezve 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők.

HA EGYIKÜNK MEGHAL...

Irla: Tanódy Endre

A bukaresti kormány, ha nem is kényelmesen, de elhelyezkedett és megkezdte munkáját, hogy parlamenti többséget szerezzen a Ristutasításoknak. Nincs mit szégyelleni és nincs mit tagadni, idegen segítség kellett a gazdasági forradalom elfojtására. Nem szokatlan ez a fennálló rendek történelmében, helyesebben a fenn nem álló rendek történelmében. Így verte le a koalíció a francia forradalmat, így verték le a muszkavezetők a magyar szabadságharcot és így akarták leveretni idegen hadiszerekkel és finanszírozással az orosz forradalmat. — A különbség csak az, hogy most nem volt fegyveres felkelés, tehát nem volt szükség fegyveres segítségre. — A teljes és általános fizetéseképtelenség és a tökéletes pénztelenség ghandizmusa ütközött ki Romániában. Agresszió és bántalmazási szándék nélkül, a nemlegesség mennyei ártatlanságával az adóssok beszűntették a fizetéseket és az elcsapott kormány ezt az állapotot különböző törvényekkel és rendelkezésekkel szentesítette. A törvények — konverziós és likvidációs törvény — kimondották, hogy nem fizetni emberi dolog, a rendelkezések pedig nem mondtak semmit és egyszerűen abból állottak, hogy a kormány sem fizette a tisztviselőit és a szállítóit.

Az idegen hatalmakat kellett megszólaltatni, hogy a megromlott közszellem felcsudjon és megértse, hogy ez így nem mehet tovább. Hogy nem szabad inflációt követelni és remélni, hanem békésen és megadással kell tovább tűrni, hogy pénz hiján minden elértektelenedjen és ne maradjon más szempont, mint az, hogy mindenkinek megmaradjon a követelése. Legyen jog és vesszen a világ. A fellovált és demoralizált adósszökevényeket belföldi erővel már nem lehetett volna megfékezni. A sokszor és mindig eredménytelenül megkísérelt koncentrációs kormány mindig arra volt bevezetve, hogy az összes pártok áldozzák fel népszerűségüket és együttes erővel tegyék vissza a vashétklyát a fizetéseképtelen adósszökevényekre. Miután ez nem sikerült és talán elég sem lett volna, be kellett hívni egy leckéztetőt, aki bejelentse, hogy a külföld nem tűri és nem engedi a jogrend további sértegetését és visszaköveteli a legalitást. Még egyszer tehát, szégyenkezés nélkül be kell vallani, hogy külföldi segítségnek és külföldi rendelkezéseknek a törvényes beiktatására és szentesítésére kell a parlamenti többség.

Eddig még nem volt rá példa, hogy a felülről kijelölt kormány Romániában megbukjon a választásokon. Felerészben az erőszak, felerészben a választói tömegek éretlensége és rövidlátása biztosították a győzelmet és hogy minden meglepetés ellen is óva legyen a választó kormány, behozták a prémiumot, úgy, hogy negyven százalékkal már el van nyerve a túlnyomó parlamenti többség.

Ha valaha volt rá eshetőség, hogy mindezek dacára a kormány nem tudja a negyven százalékos sem megszerezni, akkor ez az eshetőség most meg van. Ha minden párt annyi százalékos szerez a kormányval szemben, amennyit már sikerült elérnie a választásokon és ha egészen mérsékelten hozzáadunk egy kis gyarapodást mindenik pártnak azért, mert a közhangulat soha ilyen elkeseredett nem volt, akkor matematikailag módosított meg lehet jósolni a kormány bukását. — Tudniillik ennek a kormány bukását. Mert ha Maniu és Titulescu...

hogy az egyiknek a misztikuma és a másinak legendás és le nem járt tekintélye fordítanak a mostani áramlatokon.

Kormánybukás esetére nem lehet prognosztikát felállítani.

Belátni az ország közeljövőjébe csak arra az esetre lehet, ha a Ristprogram képviselője kormányra kerül. De erre az esetre aztán egészen világosan lehet látni, hogy mi lesz. A hitelezők kormányát kapjuk az adóssok ellen, a defláció kormányát az infláció szomjas hívói ellen és a mai nyomor és pénztelenség konzerválását azok ellen, akik a rendkívüli időnek megfelelő rendkívüli rendszabályokkal akarnák megváltani a világot.

A francia helytartó nemcsak jelentéseket szerkeszt, hanem tudományos előadásokat is tart. Rist ur egyik legutóbbi ilyen megnyilatkozásában különös megelégedéssel fejti ki, hogy az általa és barátai által kedvelt és ajánlott árhanyatlás az utóbbi években kielégítően haladt előre és minden ok meg van rá, hogy a jövőben sem kelljen áremelkedésektől félni. Ez azt jelenti, hogy mindenki, aki ezekben az években adósságot csinált, vagy előbbi adósságát nem fizette ki, elvesztette mindenét és a hitelező megháromszorozta a vagyonát. Természetesen, ha megkapja a követelését.

Ebből világosan érthető, hogy miből áll tulajdonképpen az a politika, amelyet

a Ristkormányok Romániában is diadalra vinni akarnak. A nyugati kapitalista országok gazdasági osztályharcában a tőkés áll a munkás ellen. Keleti agrárországokban a hitelező áll az adóssal szemben. Ez a képlet felel meg nálunk a nyugati osztályellentétnek.

A kizárólagos hitelezői érdekek osztály-kormányra jön tehát az adóssok szavazatait kérni, hogy parlamenti többség védelme alatt lefolytassa az ország elárverelését. Jó ezt tudni és jó ezt megmondani, hogy legalább nyoma legyen, hogy ezt tudjuk és a leveretésen fölül a megáláztatást ne szenvedjük el, hogy sikerült az ország köztudatát megejtteni.

Ha a szavazás is adóssok és hitelezők szerint történne, akkor a kérdés hamar megoldást nyerne. De mint mindig, a parlamenti demokrácia Bodóné módszere szerint, másról beszélünk, mikor a bor árát kéri. Mikor volt még programharc, nyílt és becsületes, azok körül az érdekek körül, amelyek a választók és a tömegek valóságos érdekeit jelentik?

Ilyenkor előjön az alkotmányosság és szabadság és köztisztesség és törvényesség és minden más elhervadt badarság, csak hogy a valódi, a tömegérdekekbe vágó nagy kérdések eltakarva maradjanak.

Es jönnek a pártok a maguk szervezeteivel és érdekcsoportjaival, tusáival és harcaival és lefolyik a szavazás egészen más szinten és dimenzióban, mint ahol a problémák a valóságban fekszenek. — Ezért tehetők fel, hogy a „nemhitelezők” — mert így kell ezt az osztályt egységbe foglalni, ezzel az elnevezéssel — maguk nyújtják majd a csuklójukat a vaslánc alá, amely most majd összeszorul a kezükön, ha a Ristkormányok munkájukat megkezdik.

Mondani sem kell, hogy külsőleg ezek a tervek és programok milyen kecsesgömbösképpen néznek ki. Mint keserű orvosság a fényes kapszulában. A pénzügyrendszer fenntartása és a külföld bizalmának a visszaszerzése. A „hitelélet” feltámasztása. A szerzett jogok tisztelete. Az olcsó megélhetés további biztosítása. Hát kell-e ennél szebb és békésebb, nagyobb képű és keneteljelesebb program?

De fordítsák le ezt a valóságra és meglátják, hogy ez a nyomor stabilizálása, hogy ez az elviselhetetlenné vált külföldi terhek levonás nélküli tovább vállalása, a belföldi uzsora védelme a végkimerültség, az árverési doboszó újabb megszólalása és az olcsó megélhetés álarca alatt minden termelő munkának további elakasztása a halálos megállásig.

Ez az a kezelés, amellyel az ország baját most gyógyítani fogják, ez az a kezelés, amelyet az egyik kibír és amelybe száz másik belepusztul. Hogy édes és vigasztaló szavakkal kezdődik a kura, az természetes. Olvasni kell a kormánybarát lapokat és kacagni vagy felháborodni kell azon a sértő fölényen, amellyel bejelentik és beajánlják ezt az új kezelést.

Aki ki fogja bírni, annak nagyon jó dolga lesz, véletlenül éppen ezeknek most is jó dolga van. Aki nem fogja kibírni? A régi adomában van, hogy férj és feleség tifusban fekszenek.

— Ha egyikünk meghal, én elköltözöm innét, — mondotta a feleségének a gyöngéd férj.

Lényegileg ezt mondják nekünk is a Ristprogram bukaresti képviselői.

Papen német kancellár még most is bizakodva várja a lausannei konferencia eredményét

Nyilatkozat a német-francia közeledésről és a válság enyhítésének módjairól

Páris, június 20.

A francia főváros diplomáciai körének értesülése szerint a lausannei konferencián kedden tartják az utolsó plenáris

ülést, amely után a szaktanácsadók kezdik meg nyomban munkájukat.

Hétfőn a konferenciát összehívó hatalmak delegátusai végre azért ülnek össze tanácskozássra, hogy a dunai államok gazdasági blokkjának megalakítására va-

natkozó terveket nagy körvonalakban felvázolják.

PAPEN KANCELLÁR OPTIMISTA

A Petit Parisien lausannei tudósítója intervjút csinált von Papennel, az új német kancellárral, akinek mérsékelt és higgadt beszéde diplomáciai körökben óriási feltűnést keltett.

Papen kancellár a francia hírlapírónak kijelentette, hogy a legteljesebb bizako-

Uj francia kölcsönt kap Németország?

A Daily Mail lausanne-i levelezője rendkívül érdekes tudósítást közöl a francia-német kapcsolatok legújabb fordulatáról.

A londoni lap értesülése szerint Franciaországban megvan a hajlandóság arra, hogy a német birodalomnak nagyobb összegű kölcsönt adjon, de ennek ellenében garanciákat követel a politikai biztonság kérdésében.

Németországnak a kölcsön ellenében egyezményt kellene aláírnia, amely politikai és katonai jellegű lenne a tizen tí-

dással néz a konferencia munkássága elé. Attól föltétlenül eredményt remél. Azután kifejtette, hogy azoknak az államoknak, amelyeknek birtokában nagy aranykészletek vannak, okvetlenül támogatniuk kell a szegényebbeket. Másrészt a kátyuba jutott világkereskedelem forgalmát nem tudják előmozdítani. Reménykedik abban, hogy Lausanne-ban a német-francia közeledés végre megtörténik, ami igen jó hatást váltana ki a német birodalomban.

vül le kellene mondania a dunai blokkal szemben foglalt álláspontjáról.

NEVILLE CHAMBERLAIN 1000 SZÓVAL MEGVÁLTJA A VI-LÁGOT

Az angol kormány pénzügyminisztere vasárnap érkezett Lausanne-ból Londonba, ahol a lapok képviselőit fogadta és előtűt nyilatkozatot tett a jóvátételi konferencia tárgyalásairól. Nyilatkozatában többek között a következőket mondotta:

— Néhány napon belül új tervezetet dolgozok ki a világválság enyhítésére. A terv szövege pontosan 1000 szóból fog állani. Az új tervezetet azután a konferencia előterjesztésként fogadják.

Az ujságharc után teljes erővel megkezdődött a pártok szóostroma

Uj csoportok küzdenek a választók bizalmáért

Akcióba lépett az ellenzék választási rendőrsége

Titkos utasításra megakadályozzák a Dolgozók Blokkjának jelöléseit

Bukarest, június 20.

A román pünkösdi két ünnepnapja már a pártok választási gyűléseinek a zajában telt el, különösen az okiráltság területén. A pártok szidalom-bombázása után kezdetét vette az előszóval való egymás-lecsepülés és tullicitálás szuronyrohama is, amelyet az egyik táborból a másikba történő pecsenyeféső átszökések tarkítanak.

Vasárnap hatalmas gyűlést tartott a fővárosban a köztisztviselők és tantestületi szervezetekből alakult Polgári Blokk, amely egyaránt küzdeni akar a választásokon minden párt ellen. Grecu egyetemi tanár hangoztatta, hogy itt a 12-ik óra a közéleti tisztaság megteremtésére, rámutatva arra a szegényteljes helyzetre, mely-

ben a közpénzek elpanamázói büntetlenül sétálnak és költenek, míg az éhezők közalkalmazottak és munkások sulyosan elítélik, ha kenyeret követel és szerez magának. Ugyancsak vasárnap tartotta első népgyűlését J. Th. Florescu volt igazságügyminiszter új agrár-liberális pártja, amely már harmadik frakciója a Bratianu egykor vasfegyelmű és egységes liberális pártjának, valamint a Ghelerter dr. és Cristescu vezetése alatt álló független szociálista párt is. A Lupu-párt Prahova megyében gyűlésezett Stelian Popescu-nak, az Universul főszerkesztőjének a részvételével, aki csatlakozott Lupuhoz. Annakidején együtt voltak miniszterek a legutóbbi liberális kormányban.

Ellenzéki rendőrség

Hétfőtől különben megkezdte működését az Averescu-párt Calea Victoriei leendő klubjában az ellenzéki pártok alkotta „választási rendőrség” központi irodája, amely szombaton délelőtt Dinu Bratianu lakásán szervezte meg. Az értekezleten az olberálisok részéről Dimitriu és Dan vettek részt, míg az averescanusokat Trancu-Jasi, a lupistákat Scurtopol, a Jorga-Argetoianu-féle nemzeti egység-blokkot Topa és Ottescu, az agrárligát pedig Popovici-Tasca képviselte. Cuza pártja és a szociáldemokraták írásban jelentették be csatlakozásukat az intézményhez.

Elhatározták, hogy tiltakozó feliratot intéznek az uralkodóhoz a belügyminiszter titkos rendeletei miatt, amelyek korlátozzák az ellenzéki pártok propaganda-szabadságát.

Ezenkívül petíciókat nyújtanak be a Semmitőssékhöz, kifogásolva, hogy a parlament feloszlásáról és az új választások kiírásáról szóló dekretumot a kormány a Monitorul Oficial-nak egy vasárnap kiadott rendkívüli számában tette közzé, hogy ilyenformán mindenütt a nemzeti

parasztpárt nyújthassa be elsőnek a jelölő-listáját. Ugyanígy megtámadják a községi tanácsok szenátor-választásainak a módját is.

A választási rendőrség tevékenysége kapcsán az ellenzéki fővárosi sajtó nagy megütközéssel foglalkozik

a székelyudvarhelyi esettel, amely abban áll, hogy az ottani rendőrség letartóztatta és kitoloncoltatta a városból a Városi és Falusi Dolgozók Blokkjának a jelöltjét s indokolásul kijelentette, miszerint belügyminiszteri utasítás van a kommunista listák benyújtásának a megakadályozására.

A bukaresti lapok úgy tudják, hogy a belügyminiszterium általános jelleggel adta ki ezt a rendeletet, utasítva a megyei prefektusokat, hogy minden lehető eszközzel, még erőszakot is riadva vissza, gátolják meg a dolgozó-blokk lista-letételét. Ez az intézkedés természetesen merő ellentétben áll nemcsak a „szabadválasztások” nagyhangon hirdetett elvével, hanem — ami súlyosabb — az alkotmánnyal is.

Kiáltványok

A pártok egymás után rúkolnak elő kiáltványaikkal. Az olberális párt Duca aláírásával vasárnapra bocsátotta ki manifestumát, kifejtve azt a programot, amelynek alapján a választók szavazatait kéri. Ez a program a konverzió fenntartását és a hitelélet szükségleteihez való hozzáidomítását, a városi adóssághoz kamatleszállítással való megkönnyítését, az adók méltányos revízióját, az államháztartásban való észszerű takarékoskodást, a társadalmi harmonia biztosítását és a vagyonellenőrzés bevezetését igéri.

A kormánypárt a napokban adja ki a választási felhívását, amelynek pontjait Mihalache Kisenevben tartott beszédében már nagyjában kifejtette. A nemzeti parasztpárt is adónivellet ígér, ezenkívül hangoztatja, hogy szaporítani akarja a pénzforgalmat, de csakis a lej teljes szilárdsága mellett, mert hiszen az olyan agrárállamban, mint amilyen Románia, a pénz értékének nem szabad egyik napról a másikra változnia. A kereskedelmi politikát illetően a választásokból kikerülő nemzeti parasztpárti kormány minden erejével törekedni fog preferenciális vámok elérésére s amennyiben ez nem sikerül, úgy ösztönöz kezdve beszüntet minden külföldi vásárlást mindaddig, amíg a hozzánk importáló államok egyenlő értékű terméket nem vásárolnak tőlünk. A konverzióval kapcsolatban a párt módosítani szándékszik a törvénynek mindazon rendelkezéseit, amelyek különböző protekciós intézményeket részesítenek előnyben.

Jelölések

Arad, június hó 20.

Beszámoltunk már arról, hogy a Dolgozók Blokkjának listáját utólag visszautasították Aradon és a jelölők közül több mint huszat letartóztattak. Értesülésünk szerint ezek az őrizbevételek preventív jellegűek és az egész országban napirenden vannak. A kormánynak — ugy-

látzik — az az elhatározása, hogy lehetetlenné akarja tenni a nemzeti pártok jelölőlistájának benyújtását.

Mármarosziget, június 20.

A közeledő választásokra eddig négy párt terjesztette elő a listáját Mármaroszigeten. A nemzeti parasztpárt, amelynek listavezetője dr. Lázár Ilés, a liberális párt, ennek élén dr. Mihályi Péter áll, a nemzeti agrárpárt (Goga-párti), amelynek listavezetője Puscasz Iván és a Lupu-párt, amely Modreanu tanárt jelölte első helyen. Az Averescupárt még nem nyújtotta be listáját, úgy hírlik azonban, hogy annak vezetője Jonescu Olt író lesz. A zsidó-párt első helyen ezuttal is dr. Fischer Józsefet kandidálta. Ugyancsak listát nyújtott be a cuzista párt és a Vasgárda, valamint a Dolgozók Blokkja. Az utóbbi ma be akarta terjesztetni jelölését, a rendőrség azonban a Blokk vezetőit letartóztatta és ugyancsak őrizetbe vett a kommunisták jelölésével kapcsolatban egy Waldmann Jenő nevű kereskedőt is.

Torda, június 20.

Sorrendben elsőnek a nemzeti parasztpárt adta be a listáját, amelynek dr. Pop Jonel kolozsvári ügyvéd a listavezetője.

A második lista a Duca-féle liberális párté, amelyen a következő nevek szerepelnek: 1. Cipoiu Corneli volt miniszter, 2. Pop Stefan főgimnáziumi igazgató, 3. Moldován Joan, ludasi iskolaigazgató, 4. Candrea Virgil, főgimnáziumi igazgató, volt tordamegyei prefektus.

A 3-ik lista a Goga-párté, a következő nevekkel: 1. Muresian Joan, tordai főgimnáziumi tanár, 2. Popa Romul, ludasi gör. kel. esperes, 3. dr. Russu Coriolan tordai ügyvéd, 4. Dr. Gligor Constantin topánfalvi ügyvéd.

Negyedik a Bratianu György-féle liberális párt listája, amelynek dr. Vlas Vasile ludasi ügyvéd a listavezetője.

A szenátorválasztásra eddig még csak két listát adtak be. A Duca-féle liberális párt szenátorjelöltje dr. Boeriu Joan, tor-

dai ügyvéd, volt szenátor. A Goga-párt jelöltje pedig Chisiu Alexandru tordai butorgyáros.

Temesvár, július 20

A bányási németiség két politikai csoportja, a hivatalos jellegű német népközség és a Hügel-csoport között az elmúlt héten tárgyalások indultak meg a választásokon való együttműködés nyelbevitése érdekében. A tárgyalások vasárnap fejeződtek be s azokon a német népközség nevében Hans Ottó Roth jelent meg és tárgyalta. Bár a két csoport között mélyreható ellentét elvi szempontból nem volt, a paktum mégsem jöhetett létre, mert a Hügel-csoport magának követelte együttműködés esetén az elérendő mandátumok nagyobb részét s ezt a feltételt a német népközség vezetősége nem volt hajlandó teljesíteni.

Bár a közelgő parlamenti választások Vajda miniszterelnök rendelete értelmében teljesen szabadok és tiszták lesznek, a gyakorlat éppen az ellenkezőjét látszik igazolni. A bukaresti nyitány után Román-

nia több városában megkezdődött a munkásmozgalmi emberek üldözése és letartóztatása. Vasárnap Temesváron is munkába lépett a rendőrség és a szélsőbaloldali munkásmozgalmomban exponált vezetőket egytől-egyig őrizetbe vette.

A rendőrség politikai osztályának dektívjei előállították dr. Nagy Hugó, Bürger Ernő dr. ügyvédek, akiknek nevét kommunista perekből ismerjük, Juhl Marcell dr. orvost, Scheibl Ferencet és természetesen Müller Kálmánt is, az egységes szociálista szakszervezetek régi titkárait is, annak ellenére, hogy az utóbbi mostanában mindenféle politikai szerepléstől visszavonult. Őrizetbe vették még Baga Jánost és Friedmann Mátyást is, akik szombaton szabadultak ki a temesvári ügyészség fogházából, ahol a betiltott munkánaptár terejsítése miatt voltak vizsgálati fogságban. Mindkettőjüket vasárnap fogták le. De beszállították a rendőrségre Kántor Jánost, a magántisztviselők szervezetének egyik vezetőjét és Szécsi Ferenc magántisztviselőt is.

Letartóztatásuk okairól a rendőrségen nem hajlandók nyilatkozatot adni. A rendőrség eljárását egyébként némelyek összefüggésbe hozzák a bukaresti rendőrség részéről megindított kommunista ellenes vizsgálattal.

A Bányás romániai részében élő szerbeknek eddig nem volt önálló politikai szervük. Közel másfél évtizeden keresztül mindig ahhoz a politikai párthoz csatlakoztak, amelyben legtöbb bizalmuk volt. Legtöbbször a magyar párt bányási listáit támogatták szavazataikkal. Ugy lát-szik, hogy a miniszterelnök ismeretes rendeletében kilátásba helyezett tiszta választás arra indította a bányási szerbeket, hogy az önálló cselekvés terére lépjenek és megalakítsák a maguk kisebbségi pártját.

A bányási szerb párt alakuló közgyűlése vasárnap volt s azon elnöknek dr. Nenadovics Sándort, titkárnak pedig Manojlovics Milutint választották meg.

Merénylet! készült egy angol politikus ellen

Pokolgép a szónoki emelvény alatt,

amelyet még a robbanás előtt, a közönség soraiból vettek észre

London, június 20.

Az angol sajtót és közvéleményt nagy izgalommal töltötte el az a merényletkísérlet, amelynek az angol politikai élet egyik kitűnősége majdnem áldozatul esett. A pokolgépet azonban idejében észrevették és a katasztrófát szerencsésen megelőzték.

A bombamerénylet célja minden jel szerint az volt, hogy Lord Lloydot, a volt indiai és egyiptomi kormányzót eltegyék láb alól. Lord Lloyd ugyanis vasárnap Cumberland-be utazott, hogy ottan az egyik iskola évzáró ünnepségén kiossa a jutalmakat.

A kiváló államférfiu éppen a szónoki emelvényen állt és megkezdte beszédét, amikor a tribün előtt sorakoztatott diákok észrevették, hogy az emelvény

alatt két pokolgép van.

Erről azonnal jelentést tettek, úgy, hogy az ünnepséget félbeszakították és a bombákat még a felrobbanás előtt eltávolították.

A meghiusított merénylet nagy izgalmat okozott, mert az emelvényen Lord Lloydon kívül több angol közéleti és politikai előkelőség is helyet foglalt.

A rendőrség természetesen nyomban megindította a vizsgálatot, de a merénylekre vonatkozólag semmiféle biztos támpontot, vagy nyomot nem szerzett. A hatóságok feltevése szerint a pokolgépet legnagyobb valószínűség szerint baloldali szervezetekhez tartozó emberek rejthették el, azzal a céllal, hogy Lord Lloydot, aki szélsőségesen jobboldali politikus, eltegyék az élők sorából.

A harmadik asszonyt is el akarta pusztítani egy ditrói gazda

Bezárta az ölba és azt akarta, hogy éhenhaljon

Ditró, június 20.

Bestiális embert tartóztatott le a ditrói csendőrség, Puskás József jómódu ditrói gazda személyében. Puskás az egész községben gonosz, rossz ember hírében állt, akiről mindenki tudta, hogy már két feleséget kergetett a sirba. Az első felesége a rossz bánásmód következtében elsovadt, a második felakasztotta magát.

Puskás néhány évvel ezelőtt egy Oláh Etelka nevű bácskai származású özvegyasszonnyal állt össze. Egyideig jól éltek és már azt hitték, hogy Puskás öreg napjaira megszűnik. Néhány hónappal ezelőtt azonban kiűtött rajta a régi természet és kezdett ezzel az asszonnyal is úgy bánni, mint a kutyaival.

Naponta véresre verte és különösen a fejére mért hatalmas ütéseket, amittől a

szerencsétlen nő egy kicsit meg is zavarodott.

Az utóbbi napokban azután Puskás felesége teljesen elűnt a községbeliek szeme elől. A szomszédok végre azután rájöttek arra, hogy a bestiális gazda az egyik ölba zárta be feleségét és ott tartja a piszokban, étlen-szomjan.

Munteanu ditrói csenrőrőrmester tegnap maga mellé vette Kovács Alajos községi bírót és együttesen behatoltak Puskás József portájára. Felfutották a lakatolt olát és odabent teljesen lesoványodva, zavaros szemekkel, rongyokba burkoltan találtak rá a szerencsétlen Oláh Etelkára.

Puskást, aki azzal „védekezik”, hogy nem voltak megesküdvé és az asszonyt csak zavarta a munkájában, letartóztatták és átadták az ügyészségnek.

Izléstelen és kártékony hangok egy magyarpárti jelölő-gyűlésen

A nagyváradai párttagozat intéző bizottsági ülésén felekezeti alapon kritizálták Hegedüs Nándor jelöltségét

Perédy szerkesztő ur különös szerepe

Nagyvárad, június 20.

Az erdélyi magyarság politikai küzdelmeit hirtelenjében számbavéve, örömmel és meglepéssel állapíthatjuk meg, hogy a választási harcok izgatott hangulatában is mindig megőriztetett a parlamentáris hagyományok által megkövetelt nyugalom és hidegvér s kisebbségi törekvéseink nem igen jellemezték kétes értékű kortesfogások. Annál nagyobb aggodalommal kell elkönyvelnünk a Magyar Párt nagyváradai, illetve bihari tagozatának legutolsó intézőbizottsági ülését, amelyen döntést hoztak a párt bihari jelöléseinek kérdésében. Ezen az ülésen egy hang csendült meg, amelytől másfél évtizedes kisebbségi multunk alatt mindig féltünk, mindig aggódtunk, mint olyan megavilítokozástól, amelynek gyakorlati eredménye csak az ezer oldalról ostromolt erdélyi magyarság erejének gyöngülése lehet. És ez a hang szokatlan s idegen a mi fülünkben. Elhangozhatik horogkeresztes gyűléseken, ahol reális politikai program hiányában a szenvedélyeket kell fűteni és felkorbácsolni, homályos célok szolgálataiban, de semmi keresnivalója nincs az erdélyi magyarság küzdelmeiben.

Hogy a Magyar Párt bihari tagozatának intézőbizottsági ülésén Hegedüs Nándor dr. lapszerkesztőt jelölték ismét a bihari választási lista vezetőjének, arról beszámoltunk. És akik Hegedüs dr. parlamenti munkásságát ismerik, bizonyára megnyugvással és örömmel vették tudomásul, hogy ismét jelölték. A rövid beszámolóban azonban hiányoztak az intéző bizottság ülésének többi eseményei, amelyekre vissza kell térnünk, mert mindez, ami ott lejátszódott, kikerült a nyilvánosságra s áldatlan vitáknak és szenvedélytől átfűtött hírlapi közleményekre adott alkalmat, felkavarva olyan szenvedélyeket, amelyekre politikai célkitűzéseknél semmi szükség sincsen.

Az intéző-bizottság ülésén Markovics Manó dr. elnök betérjlesztette a kamarai és szenátusi választások jelölő listáját, amelyet a Magyar Párt kolozsvári központja készített el. A pártközpont a kamarai választásokra elkészített lista élére Hegedüs Nándor dr. nevét tette. Bár az intézőbizottság tulnyomó többsége lelkesedéssel vette tudomásul a jelölő listát, a vihar mégis csak kitört.

Kabos Gyula dr. az első felszólaló arra mutatott rá, hogy több nagyváradai lap éles támadást intézett Hegedüs Nándor dr., a párt régi képviselője ellen s azt indítványozta, hogy szolgáltassanak neki elégtételt.

Perédy György szerkesztő emelkedett ekkor szólásra és rendkívül éleshangú támadást intézett Hegedüs ellen. Beszédében arra mutatott rá, hogy az idők megváltoztak és az a meggyőződése, hogy Hegedüs már nem alkalmas a listavezetői tisztre és mandátumra, mert zsidó s a legutolsó választáson is csak három napi számlálás és a tordai mandátum felüldozásával jutott be a parlamentbe. A szenvedélyes támadás kinos megrázkóztató volt.

Az intéző-bizottság ülésének következő két szónoka Fehér Márton dr. és Cziffra Kálmán dr. kellő értékre szállították le Perédy György elfogult támadásának élet és visszautasították a bizalmatlansági megnyilatkozást, ami után a jelöléseket elfogadták.

Az izetlen vita azonban még mindig nem csendesedett el, bár a parlamentáris formák szerint már le volt zárva. A maga részéről azonban Pásztor Ede laptulajdonos is szükségesnek tartotta, hogy Hegedüst más oldalról is megtámadja. Azt követelte a helyhez és az alkalomhoz nem illő módon, hogy Hegedüs dr. mondjon le bizonyos régebből datálódó üzleti vállalkozásairól.

Az ülés hangulata rendkívül izgatott lett. Ekkor emelkedett szólásra Adorján Emil dr., aki komolyan és higgadtan fejtegette ki azt a szempontot, amelyről Perédy és Pásztor szenvedélyességükben elfelejtkeztek.

Rámutatott arra, hogy a Magyar Pártban a felekezeti szempontok megbolygatásának nincsen helye, mert akik a pártban vannak, mindnyájan magyarok. És a jelölésnél nem a jelölt hitvallása, hanem egyedül az a szempont mérvadó, hogy alkalmas-e és hivatott-e arra a posztra, ahová szánták. A történeti hűség kedvéért meg kell je-

gyeznünk, hogy Adorján dr. nagyhatású beszéde után Perédy György félreértett szavait helyreigazította. Igyekezett a megdöntölködés és nem is egészen ildomos támadás élet tompítani.

Az ülés ezután foglalkozott a megyei és városi tanácsba küldendő magyar tagok kijelölésével. Ekkor derült ki, hogy a fulmináns Perédy, akinek súlyos kifogásai voltak Hegedüs Nándor ellen, aki a pártérdekeket a vallási szempontok előtérbe helyezésével igyekezett szolgálni, akár jószántából, akár pedig eddig ismeretlen helyről származó sugalmazásra, maga is komoly szépség hibát ejtett a pártfegyelmén és egységén.

Kiderült, hogy a Magyar Párt még állást sem foglalt az interimár bizottságokba kiküldendő magyar tagok felől, amikor a városi tanácsnak már megvolt a maga magyar tagja. Pikáns, hogy éppen Perédy György személyében. A nemzeti parasztpárt ugyanis az interimár bizottság kinevezésekor ajánlatot tett neki ar-

ra, hogy lépjen be a városi tanácsba s bár Perédy figyelmeztetést kapott arra, hogy a sokszor mellőzött és megsértett Soós István dr.-ra való tekintettel ezt az állást nem szabad vállalnia, mégis mielőtt a párt határozhatott volna, a nemzeti parasztpárttal gyorsan megkötötte az alkut és belépett az interimár bizottságba. Az esküt le is tette.

Nos, az intézőbizottság ülésén ez is szóba került. A történeti hűség kedvéért azt is meg kell jegyeznünk, hogy az intézőbizottság nem hagyta jóvá Perédy Gy. elhamarkodott lépését, úgy, hogy Perédy gyorsan le is vonta a konzekvenciákat és sietve lemondott a városi interimár bizottságban elfoglalt állásáról.

A viharos gyűlésen tehát minden rendbejött. Legalább is formák szerint igen. De lényegében nem. A magyarság ügyéből személyi torzalkodás lett. Az egyetemes érdekekbe olyan motivumok keveredtek, amikre eddig nem volt példa. Egyik oldalon a felekezeti szempont fe-

Három égő fáklya rohant ki a lakásból...

Egy kolozsvári nyugdíjas és két fiának borzalmas szerencsétlensége

Kolozsvár, június 20.

Borzalmas szerencsétlenség történt vasárnap délután öt órakor Kolozsváron, az Enescu-utca 24 számú házban, ahol Antal Béla vasuti nyugdíjas lakik két felnőtt fiával, a huszonegyéves Tiborral, aki kereskedősegéd és a huszonhatéves Lászlóval, aki ékszerész. A három férfi valami javítási munkálatot végzett, amelynek folyamán a fiatalabbik Tibor kezében felrobbant a benzínlámpa.

A benzingázok pillanatokat alatt lángba-

borították az egész szobát és az apa a két fiával mint égő fáklyák menekültek ki az udvarra.

A szomszédok azonnal dunyhákat és zsákokat dobtak rájuk, majd gyorsan kihívták a mentőket, amire azonban sikerült a tüzet rajtuk eloltani, mindhármán olyan súlyos égési sebeket szenvedtek már, hogy a klinikán, ahová szállították őket, az orvosok nem fűznek reményt felépülésükhöz.

Élet-halálküzdelem Szatmár város főorvosa és szolgálja között a Szamos hullámaiban

Az orvosi hivatal fiatal szolgálja életével fizetett az orvos halász-szenvedélyvéért

Szatmár, június 20.

Izgalmas élet-halálküzdelem folyt le vasárnap este Szatmáron a Szamos folyón. Dr. Serbán Leonidas városi tisztifőorvos, aki magánóránban szenvedélyes halász, tegnap is magához vette hálóját és hivatali szolgálja, a harminchatéves Russ Péterrel, átuszta a folyót, kifeszítették a hálót és halásznai kezdtek.

A délután kitiünően telt, sok halat is fogtak, mignem estefelé azután összehajtogatták a hálót és nekiindultak, hogy átusszanak az innső partra. Körülbelül a folyó közepén lehettek, amikor a szolga fuldokolni kezdett. Serbán azonnal segítségért kiáltott, miután azonban senki nem tartózkodott a közelben, maga uszott oda a már-már elmerülő Russ Péterhez, hogy partra segítse.

A sok esőtől megduzzadt folyó árjában ekkor élet-halálküzdelem keletkezett. A szerencsétlen szolga, aki már nagyon sok vizet nyelt, teljes erőből belekapaszkodott Serbán főorvos karjába és huzta magával lefelé. A főorvos élete is veszélyben volt már, mert Russ közben újra lemerült és még mindig görcsösen tartotta gazdája karját.

Serbán dr. kénytelen volt saját élete megmentésére a szolga polipként ráfonódó karjait lekapcsolni magáról, majd nagynehezen kivergődött a partra.

Mire visszanézett, Russ Péter már végleg eltűnt a folyó medrében.

Serbán dr. azonnal mozgósította a tűzoltókat, akik felkutatták a Szamost, de Russ Péter holtteste csak hétfőn reggel került elő, amikor is Szatmár alatt a határban az ár kivetette.

Két éve, hogy a csiki hadirokkantak és özvegyek egyetlen bani nyugdíjat sem kaptak

Csikszereda, június 20.

Szinte hihetetlenül hangzik, de úgy van, hogy a csikmegyei hadirokkantak, özvegyek és árvák

két éve nem kaptak egyetlen egy banit sem jogos járandóságaikból, amelyet a törvény értelmében minden negyedévben előre kellene kifizetni. — Hosszu sorokban, mankókon bicogva, gyermekeiktől vakon vezetve, vagy csonkakarral, naponta felkeresik a pénzügyigazgatóságot, ahonnan azonnal elkergetik, szoba sem állanak velük. Megtörtént már az is, hogy a háboruban megvakult katonát a posztoló rendőr lerugta a pénzügyigazgatóság folyosójáról. Már abba is beleegyeznének a háború szerencsétlenségei, hogy illetményeiket számszámítsák be adóba, de a pénzügy emberei szerint ez teljesen lehetetlen.

Rokkant az egész rendszer.

szegetése olyan magyarpárti politikussal szemben, aki parlamenti multja alatt igazán derék és eredményes munkával szerzett nagy elismerést és érdemeket. Másik oldalon pedig a profitérdek fujta meg a harci riadót olyan oldalról, ahol évekkel ezelőtt különös felajánkozás történt a román kormány felé magyarnyelvű felhivatalos kormánylap megindítása érdekében.

Hangsúlyozzuk, hogy a jogos bírálatnak, elgyen az akármilyen erőteljes is, létjogosultsága van. Magunk is élünk vele. De mindent a maga módjával és a maga helyén. A nagyváradai Magyar Párt intézőbizottsági ülésén megkísérelt harci modorból a magyarság egyetlen rétege sem kér.

Mert sem a felekezeti alap sem az üzleti politika nem olyan fegyver, amelytől súlyos és komoly politikai küzdelmeinkben eredményt lehetne várni.

Sorainkban ugyis olyan kevesen vannak olyanok, akiknél a hivatal nemcsak mellettség, hanem kötelezettség is, amelyet nem csak vállalni, hanem teljesíteni is kell. S azért regisztráljuk a nagyváradai intézőbizottság gyűlésének eseményeit és azért törünk minden józan és elfogulatlan ember nevében pálcát fölöttük, mert reméljük, hogy sajnálatraméltó epizód volt, amely többé nem fog megisméltódni, mert nem szabad megisméltódnia!

Szatmáron bojkottálják a Steinhart-társulatot

Szatmár, június 20.

Jelenleg itt vendégszerepel a budapesti Steinhart-társulat. A tegnap esti első előadásban huszonötven ültek a nézőtérben, aminek következtében a második előadást, amelyre különben egyetlen jegy sem fogyott el, már meg sem tartották. A szatmári közönség állítólag azért bojkottálja Steinhartot, mert a múlt évben botrányt okozó tragédiákat hozott a közönség elé.

80 ezer lej értékű kegyesrét vittek el a betörők

Torda, június 20.

A tordamegyei Szentmihályi községben ismeretlen tettesek vakmerő betörést követtek el. Éjnek idején behatoltak az ot-tani unitárius paplakba és elloptak annak egyik szobájából két remek ötvösművészettel készült ezüst urvacsorai, egy keresztelő-serleget és egy értékes ezüst dobozt.

A szentmihályi unitárius egyházat ez a betörés igen érzékenyen érinti, mert az elloptott egyházi tárgyak mintegy 80.000 lej értéket képviselnek.

Bezárás előtt a tordai kórház

Torda, június 20.

A tordai kórház, amelynek a gáztársasággal folytatott izgalmas harcáról nem régen írt a B. L., jelenleg nagyon nehéz, válságos időket él. Már magában véve az a tény is igen súlyosan érinti, hogy a földgáztól megfosztották. Ezenkívül azonban még más — nem kevésbé súlyos — bajok is vannak.

A kórház már régóta nem kapja meg az államtól azokat az anyagi eszközöket, amelyekre szüksége van. Emiatt a kórház nem tud kötelezettségeinek eleget tenni. Nem tudja fizetni szállítóit. Nem tudja alkalmazottainak a fizetéseket folyósítani. Gyógy- és kötszerek hiányában nem tudja betegeit kellőképpen ellátni.

A kórház igazgató-főorvosa: dr. Cénariu Virgil mindent elkövetett, hogy a kórházat megmentsen. Ismételtan feltárta az illetékes felsőbb hatóságok előtt a kórház rettenetes helyzetét és gyors segítséget kért. De mindhiába! Felsőbb helyeken semmiféle intézkedés nem történt.

Most már odáig jutott a kórház, hogy ha hamarosan nem találják meg a módját annak, hogy segítséget rajta, július 1-én kénytelen lesz kapuit bezárni és betegeit szélnak eresztetni.

A megye ujonnan kinevezett prefektusára vár az a feladat, hogy a tordai kórház megmentésére a szükséges lépéseket megtegye. Bármilyen nehéz ugyanis az állam pénzügyi helyzete, egy vármegye még sem lehet közkórház nélkül hagyni.

Várjuk Amerika szavát

Engedjék meg, hogy ezt az Északamerikáról szóló cikket idézetekkel kezdjem:

„Csikágóból jelenti a Csehszlovák Tábori Iroda: A köztársasági pártkonvent újra Hovert választotta meg elnökjelöltjévé. Az eredmény kihirdetésekor az ülésterem Breughel esetére méltó népnemlélyé változott. Másodpercek alatt az öröm jeleként ötezer sokszínű kis léggömb emelkedett a levegőbe s a delegátusok mint a bolondok dobálóztak a balonokkal. A jelenlévők nagyrésze füttylökelt, trombitákat, harmonikákat rántott el zsebeiből s fülsiketítő zajt csapott vele. Mások üres konzervdobozokat szereztek és tollszárrakkal vagy írónokkal doboltak rajtuk. Az egyik delegátus a háttárra emelte kollégáját és végigtáncolt a termen. Az elnöki emelvényen a tífér elfogta az egyik kis léggömböt s ping-pongot játszott az elnökkel. Kalifornia delegátusai karonfogták egymást és groteszk táncjeleneteket adtak elő. A fülsiketítő zajt gyakran ünnepélyes orgonabugás nyomta el, mert néhány delegátus áhítatos fugákat gyakorolt a terem orgonáján. — Az 1154 delegátus közül 1126 Hooverre szavazott.”

Kár kommentálni az amerikai nép-baby tipikus megnyilatkozását. Csak mint ellentétet ragadom ki, amikor annak bemutatásáról lesz szó, hogy Európa tehetetlen az amerikaiak döntése nélkül és a lausannei konferencia a novemberi amerikai elnökválasztásokig nem érhet el eredményt. Mi lélegzethiányozó izgalommal várjuk az amerikai elnökválasztásokat, odaát népnemlélyt csinálnak belőle; mi a sorsunk itéletét reméljük attól, ami Amerikában mindössze mulatság, cirkusz, sport, a siker vagy a sikertelenség gyerekes megnyilvánulásainak kíséretében. Nincs Európában politikával foglalkozó egyén, aki ne tudná, hogy illúzió Lausanne, illúzió az európai népek megbékülése, illúzió a gazdasági válság letérése, ha Amerika nem mutat könyörületességet s egy mélyseges, komoly, igazi emberi gesztussal nem engedi el a mindenfélle háborús adósságokat, amelyek elengedése nélkül Franciaország nem szüntetheti meg a jóvátételt, Németország nem szabadulhat meg terheitől és a Duna medencéje nem kerülheti el az összeomlást.

A csikágói pártkonvent bolondériája nem ad sok reményt a mélyseges, komoly, igaz emberi gesztus eljövételére.

A novemberi amerikai elnökválasztások tulajdonképpen e júniusi napokban dőlnek el, amikor a két nagy párt, az uralmon levő, merev republikánusok és a demokraták, akiket Wilson ugyan kompromittált, de akik ellenfeleiknél mégis több megértést tanúsítanak a világ dolgainak összefüggése iránt, — amikor az amerikai politika egységesít kívánságja az elnökjelöltek személyét, másrészt kidolgozza azokat a programokat, melyek jegyében a választási harc lefolyik. A lausannei konferencia eddigi menetéből máris nyilvánvaló, hogy Európa tehetetlen Amerika nélkül s minden döntésnek meg kell várnia november negyedikét, amikor az Unió új elnököt kap, aki frissen megválasztott államfő kompetenciájával megadhatja a boldogító vagy a boldogtalanító választ a nyomorukban szorongva várakozó európaiaknak. Beleegyezik Amerika az adósságok eltörlésébe, vagy tovább követeli mereven Sylock-i jogait; olyan elnököt és programot választ, aki megadja ezt a beleegyezést, vagy megmarad a hooveri rendszer mellett? ez az a döntő kérdés, melytől Franciaország és Anglia minden megoldást függővé tesz a jóvátétel terén, sőt a dunai népek megsegítésének, a lefegyverzések és a javak igazságosabb elosztásának kérdésében is. Az állapotok olyanok, hogy tényleg Amerikától kell függővé tenni a megoldást; a helyzet kulcsa az Unió kezében van, nála van a pénz s az a könnyelmű pillanatban kötött adósságszerződés, amely bénítóan hat mindenre, ami Európában közgazdaság és kibontakozási tero.

Az európai népek e perdöntő júniusi napokban, amikor Lausanneban összeült az utolsó Igyekezet, hogy elszántan, kegyesen és ellenségeskedést elfelejtve új alapokra helyezze a kontinensek materialis életét, azt hitték, hogy Amerika is érzi a helyzet parancsát és a választási harcban komoly megfontolás tárgyává teszi az adósságok problémáját. Előre ami Európának fáj, előbb több Amerikának is fájni fog, s az elmúlt évek eseményei bebizonyították, hogy az Unió nem maradhat elszigetelt gazdasági test, gögöcs autarkia, s kénytelen hozzájárulni az összmegoldáshoz, mert különben ő is meghalhat, mint a körülötte elterülő kontinensek meghaladtak már, Európa, Ázsia, Délamerika. A krízis teljes erővel tombol

Amerikában. De mivel a tartalékok elég nagyok az Óceánon túl, senki sem veszi komolyan a bajt, s a yankeek a naiv baby optimizmusával várják az új prosperitást. Tréfálkoznak. Légömböket eregetnek. Táncolnak, ping-pongoznak és harmonikáznak indokolatlan jókedvükben. A tíz millió munkanélküli egyelőre nem érinti őket, mert a nyomorgók nagyrésze friss bevándorlott, nigger vagy egyéb „csöcselék”. Ha nincs pénzük, dühösen azt hiszik, hogy azért nincs, mert Európa nem fizet és így a nehézségeikért járó felelősség kizárólag az európaiakat terheli. A programalkotásoknál hallani

sem akarnak komolyságról. A prohibíció problémája fontosabb számukra, mint minden más, — inni vagy nem inni, az egyetlen kérdés — s a jövővel nem törődnek. Európa tegye azt, amit akar, de Amerika nem enged. Egyetlen centet sem. Aggaszt és nyugtalanít az amerikai elnökválasztások elkönnyelműsködött propagandája. Mi lesz belőle? Mi lesz belőlünk? Nem fog a yankeek illúziója, álma és gögje csakhamar ugyanugy szétpukkadni, mint a Csikágóban fölereszett sok színes léggömb? Az utolsó órában még segíteni tudna némi komolyság.

(g.)

Egy francia polgár százezer frank kártérítést követel Vilmos excsászártól kilencéves kislányának ironthaláláért

Páris, június 20.

A peronnei törvényszék polgári tanácsa tegnap egy rendkívül érdekes polgári per tárgyalását tűzte napirendre.

Egy Lindin nevű francia polgár százezer frank erejéig kártérítést követel Vilmos excsászártól, mint a világ-háborúban résztvevő német haderők legfőbb parancsnoka ellen, azon a címen, hogy a német katonák meggyilkolták kilencéves kislányát. A leánya a francia-német hadszíntéren, a német katonák egyik rohama alkalmával vesztette el életét.

A kártérítési keresettel kapcsolatban a

biróságnak először el kell döntenie a kérdést, hogy a kereset ilyen formában és ilyen indokolással megfelel-e a perrend követelményeinek. A panaszos jogi képviselője elmondotta a keresetben, hogy a kártérítést nem a német birodalomtól követeli, nem is a volt német császártól, mint az állam szuperén fejétől, hanem a német hadsereg legfőbb parancsnokától.

A tegnapi tárgyaláson az alperes természetesen nem jelent meg. A bíróság 14 nappal elhalasztotta a tárgyalást, hogy ez idő alatt a perfelvétel nehéz jogi kérdésében határozni tudjon.

A leszerelési konferencia az olaszok és németek nélkül tanácskozott

A genfi megbeszélésekről egyelőre nem adtak ki jelentést

Genf, június 20.

A leszerelési konferencia delegátusai szombaton este és vasárnap egész nap magánjellegű tárgyalásokat folytattak egymás között. A konferencia programja szerint vasárnap délután 5 órakor kellett volna megkezdenni a nagyhatalmak képviselőinek szűkebbkörű értekezletét. Ez az ülés azonban másfélórás késéssel kezdődött meg Paul Boncour és Jouvenel francia delegátusok távolmaradása miatt.

Az történet ugyanis, hogy a két francia delegátus ponata előtt egy tehervonat kisiklása járhatatlanná tette a pályát s ezért Dijontól autón kellett utjukat folytatni. Genfben csak nagy késéssel érkeztek.

A nagyhatalmak képviselőinek értekezletén az angol kormány képviseletében

MacDonald miniszterelnök, Sir Simon külügyminiszter és Rumciman kereskedelmi miniszter vett részt. A franciákat Paul Boncour és Jouvenel képviselték, Amerikát pedig Wilson, Smansson és Davis delegátusok.

Grandi, — aki egyébként vasárnap délelőtti számos magánjellegű megbeszélésen vett részt — a nagyhatalmak délutáni értekezletén nem jelent meg s távol maradt a német delegáció is. Így ez a tanácskozás teljesen angol-francia-amerikai értekezlet jellegét nyerte.

Genfi jelentések szerint Stimson amerikai külügyminiszter közölte a leszerelési konferenciával, hogy Hoover elnök még az amerikai elnökválasztás előtt szeretne teljesen tisztá képet nyerni a konferencia munkájáról és a leszerelési problémákban való állásfoglalásáról.

COLETTE,

A HIRES FRANCIA IRÓNÓ KÜLÖNÖS ÜZLETE

Látogatás a szépítőszerszám-üzletben, amely jobban
jövödelmez, mint az irodalom

Páris, június 20.

Páris irodalmi és mondain köreinek legfrissebb szenzációja, hogy Colette, a legnagyobb élő francia író, „boltot” nyitott. Aféle „Institut de Beauté”-t, ahol poetikus nevekkkel ellátott szépítőszereket árul, borsos árak mellett. Colette óriási tehetsége és szinte dinamikus egyénisége nem szorult a reklám ilyen módjára. És így méltán keltett feltűnést, mikor egy szép napon, az író fakszimiléjével ellátott finom kis meghívók röppentek szét, melyen Madame Colette „szívesen látja intézetének” vernissage-án a hölgyeket, hogy az utcai és színpadi kendőzés művészi használatára tanácsot adjon. Volt is erre rohanás a Faubourg Saint Honoré ama utcája felé, ahol az egyik ház előtt feltorlódo autópark — a nagyszámú Rolls-ek és Hispanokkal, jeleztek, hogy itt van a Colette „boltja”. Az ünnepelt moziestárok, primadonnák, arisztokrata hölgyek — kollektíva az elragadó tavaszi divatnak — úgy körülfogták Colette-et, hogy alig lehetett hozzáférni. Pedig Colette ebben is mester. Így lát ki fogtunk egy kora délutáni órát, hogy job-

ban szemügyre vegyük ezt a híres „intézetet” és meghalljuk, magától Colettétől, mi adta az ötletet, hogy aktivitását, az irodalmi területről, e sokkal materialistább — de talán „termékenyebb” mezőn érvényesítse.

Egy ragyogó, hófehér bolt. Üveg és nikkal. Modern vonalú kevés butor Alacsony állványok. És mint fantasztikus, furcsa nippel: üveglombikok, üveggömbök sorakoznak a polcokon. Bennük színes folyadék, talán az ifjúság ígértét tartalmazó elixirrel. És a színes folyadékok ismétlődnek kisebb üvegekben, melyek ép úgy mint a krémek, kenőcsök, és egyéb csodabálsamokat tartalmazó dobozok — ott viselik „Colette” pecsétjét, egy ötletesen (saját maga által) rajzolt „Colette” fej kíséretében.

A vizek, a krémek, a puderek, a pirostók egész skálája költői, hogy nem mondjuk irodalmi elnevezést kapott. És ha Madame Colette állítása szerint, mind eme készítményeket, csakis növényi kivonathól komponált, régi „családi öröklött receptek szerint bocsátja közre”, úgy a nevek eléggé eredetiek és a szépítőszerek

szótárában legalább is ujak.

Egy arcelénkitő vizet például „Hopp lá”-nak keresztelt, míg egy másik a „Peau d’Ange”, „Angyal Bőr” is sokat ígér. Van krémje, amely biztatón „Táplálom a bőrt” viseli a címkéjén. Az arc „színező”, krémekben pedig bevonult a „viharkék”, a turmalin és a „haragpiros”. De titokzatos flakonok és büvös fémdobozok magukba zárják a varázsszereket, melyek ráncot, fáradságot eltüntetnek és megadják a fiataloságot... illúzióban legalább. Vásárlókban nem is lesz hiány. Nem csak a borsos árak, de maga Colette neve is olyan családok, hogy Páris hölgyei örömmel ápolatják szépségüket a híres író-nővel.

A nagy Colette-t már három dáma várja, amikor kora délután bejön a boltjába. Az ötvenes éveit — ép a gondos kendőzés révén — sikerült némiképp letompítani. Fekete szövetszűrt visel és tarka sál csavarodik a nyaka körül. „Voilà” itt vagyok, mondja energikusan és erélyes kézfogás után, mialatt a „híres okos Colette szemekkel” zöldes fekete csillagokként ragyognak ma is — végig mustrálja a szembe kerülő arcot.

— Nem vagyok büvésznő, ne gondolják — és nem akarom a lehetetlennel az időt megállítani. Mégis egy jól kendőzött nő fiatal asszonynak látszik, ha már nem is az. És fiatal lánynak látszik „kkor, amikor már „fiatal asszony”. A receptjeim edes anyamtól örököltém. Mind „házi szerek”. És csakis növényi összetételűek. Jómagam 35 éve használom és barátnőimet elláttam vele. Most átadom a nagyközönségnek.

Madame Colette ezt csakis kedvtelésből teszi?

— Milyen gondolat? kiált fel. Nem kedvesem: a krízis az oka. Az irodalmat is kikezdte, úgy-e. Hát elébe kell vágni a dolgoknak. Több pénz kell keresni, hogy megtarthassam a kis birtokomat ott délen, a tengerparton. Ugy-e őszintén, keretelés nélkül árultam el, miért csaptam fel „boltosnak”.

És az irodalom?

Colette évődve válaszolja:

— Hát a „kendőzés” nem irás? Most kézzel, rózsaszínnel, pirossal írogatok. Azért a fekete tinta se szárad ki Colette-nél. És senki se fog csodálkozni, ha legközelebbi regényében, életre kelnek azok a figurák, akik ma szépítőszereikért jönnek a boltjába. Mind az a horihorgas kiszáradt, vörös haju, szeplős, pápaszem amerikai hölgy, aki most lépett be és Madame Colette-től várja a „megszé-
pítő csodát.”

Mándy Ilona.

A hesseni választások eredménye

Darmstadt, június 20.

Most adták ki a hivatalos jelentést a hesseni tartományi választásokról. Eszerint a szociáldemokraták 17, a centrum 11, a szociálista munkáspárt 1, a kommunisták 7, a német nemzetiek 1, a hitleristák 32, a nemzeti egységes párt 2 mandátumot szerzett.

A chilei forradalom legújabb fordulata

Santiago de Chile, június 20.

A csilei forradalom, amelyben Dawila csapatai megbuktatták Grove ezredest, új fordulat elé érkezett. A hadseregben mozgalom indult Grove érdekében s máris eredményeket mutatott fel. Hét bombavető repülőgép megszállta Iquiqui és Quintero légi kikötőjét és a nyílt tengerrel visszatérésre kényszerítette azt a cirkálót, amely a száműzött Grove ezredest Juan Fernandez szigete felé száműzetésbe vitte.

Csehszlovákiában

csak ilyen gondok vannak:

Ez évben az állami tisztviselők nem kapnak 13-ik fizetést?

Prága, június hó 20.

Az állami alkalmazottak szövetségének végrehajtó bizottsága tegnap küldött levelet a miniszterelnöknek, hogy megérkezett a kormányelnöktől, mi igaz az azokból a hírek közül, hogy az állami tisztviselők fizetését csökkenteni akarják Udrzal kijelentette, hogy a kormány mindaddig, amíg csak lehetséges, tartózkodni fog attól, hogy az állami hivatalnokok jövedelméhez nyuljon. Nyilatkozatának további részéből azonban ki lehetett venni, hogy ezidén az állami hivatalnokok nem fognak kapni karácsonyi jutalmakat. A kormány ugyan nem gondol az úgynevezett tizenharmadik fizetésről szóló törvény eltörlésére azonban az államkassza szorult helyzetére való tekintettel ez évben nem lesz tizenharmadik fizetés.

Hírek

Rejtély-vonatok

A magyar filléres-gyorsvonatok mintájára a CFR igazgatósága most szintén rendkívül olcsó, ugynevezett rejtély-vonatokot akar beállítani. Tudvalevő, hogy Németországban is van a filléres-gyorsoknak egy fajtája, amelynek utasai az indulásnál még nem tudják, hogy hova fognak megérkezni, ezzel is emelni akarván a kirándulás mulatságos és meglepetéssel teli jellegét.

A CFR most tehát hasonló járatokkal akar kísérletezni, csak hogy kissé furcsa módon. A rejtély-vonatok nálunk is ismeretlen utiránnyal indulnak el és aztán menetközben szavaztatnák le az utasokat, hogy tulajdonképpen hova vigyék őket. Nahát ez a szavazás, félünk, nem fog egész simán menni és a békés kirándulásnak nagy csúsztaté lehet a vége. És vajon nem fog-e ez a szavazás tanulni a politikai választásokból? Ki biztosítja majd ennek a tisztaságát?

Ami pedig magát a rejtély-vonatot illeti, — nahát az eddig is rejtély volt, hogy ha az ember felült a vonatra, hogy csakugyan meg is érkezik-e egyáltalában valahova... Ez nem újítás.

— MATUSKÁÉ ABBAN REMÉNYKEDIK, HOGY FÉRJÉT MÉGIS ELMEBETEGNEK FOGJAK NYILVÁNTANI. Bécsből jelentik: A Matuska-perek első része befejeződött és most a közfigyelem egyelőre a szerencsétlen asszony, Matuska felesége felé fordul, aki a tárgyaláson tanúsított komoly viselkedésével megnyerte a közvélemény rokonszenvét. Matuskáné az ítélet kihirdetése után idegrohamot kapott és jelenleg is ideglázbán fekszik lakásán. Az újságíróknak, akik otthonában felkeresték, elmondotta, hogy képtelenségnek tartja a hatástendős ítéletet és inkább itéltek volna férjét egyenesen halálra, mert hiszen a hat év után ugyanis Magyarországnak adják ki, ahol a biatorbágyi merényletért költ vár rá. Matuskáné most még csak abban bíz, hogy az egyetemi tanács, amely Matuska elmeállapotát fogja még felülvizsgálni, beszámíthatatlannak nyilvánítja majd férjét.

— A BARTH-FELE AUTÓSZERENCSETLENSÉG ÁLDOZATAINAK HATRAMARADOTTJAI 12 MILLIÓS KÁRTÉRÍTÉSÉRT PERLIK A VASUTAT. Kolozsvárról jelentik: Még mindenkinek élénk emlékezetében áll az a borzalmas autószerencsétlenség, amelynek négy halott áldozata volt, többek között Barth úrnagy, Ferenc Ferdinánd volt hadsegéde. A szerencsétlen emberek egy vadászatról tértek vissza, amikor az egyik vasuti átjárónál az arra rogható mozdony elkapta és halálra gárolta őket. Az áldozatok hozzátartozói most dr. Giurgiu János ügyvéd után 12 millió lej erejéig kártérítést pert indítottak a CFR ellen, még pedig azon az alapon, hogy a szerencsétlenségért a pályáért felelős, aki a sorompót nem eresztette le.

— A MÉSZÁROSOK MEGADJÁK A KEGYELEMDÖFEST A KOLOZSVÁRI KLINIKÁKNAK. Kolozsvárról jelentik: Beszámoltunk azokról a nehézségekről és anomáliákról, amelyek között a kolozsvári egyetemi klinikák vergődnek. Most a mézárások határozották el, hogy mindaddig, amíg nyolc hónapra visszamenőleg nem kapják meg járandóságukat a szállításaikért, több húst a klinikáknak nem adnak. Ezután bármelyik nap bekövetkezhet az a helyzet, hogy a klinikák beteget ellátás nélkül maradnak.

★ ORVOSI TANACSOK, fiatal asszonyoknak, írta dr. Földes Lajos, a budapesti országos gyermekvédelő liga, szülő és anyaotthonnak főorvosa. E könyv tudást terjeszt abban a homályban, mely a szülés, gyermekágy és csecsemő-ápolás körül még manapság is uralkodik. A könyv ára 102 lej, portó 10 lej. — Kapható a Brassói Lapok könyvtárában.

— A BRASSÓI RENDŐRSÉG BÜNYGUYI OSZTÁLYÁNAK ÚJ VEZETŐJE. A brassói rendőrség bünyguyi osztályának vezetését a mai naptól kezdve Bleicu Vasile vette át. Az eddigi osztályfőnököt, Sebastian Popescut, Kolozsvárra helyezték.

★ TARTALÉKOS TISZTEK ÖSSZEJÖVELE. A tartalékos tisztek minden héten csütörtökön este fél 9 órakor az öket érdeklő ügyek megbeszélésére összejövetelt tartanak. A vezetők kéri a tartalékos tiszteket, hogy a most csütörtökön, folyó hó 23-án tartandó értekezleten okvetlen teljes számban jelenjenek meg, most igen fontos kérdések kerülnek megvitatásra.

A hálókocsiban kifosztották Titulescu kíséretét

A titokzatos látogató elvitte Tabacovici bankár összes értékeit sőt a ruháját is

Bukarest, június 20.

Tragikus fináléval fejeződött be Titulescu elutazása az országból. Amint már megírtuk, Románia londoni meghatalmazott minisztere szombaton utazott el a Simplon-expresszrel s a határálmásig vele utazott Tabacovici, a Marmorosch-bank egyik igazgatója is. Titulescu természetesen a határtól tovább robohott Belgrádon át Lausanne felé, míg utitársa a következő expresszrel visszatért a fővárosba.

Utközben kellemetlen intermezzo történt a közismert bukaresti pénzkapacitással.

Fülkéjében mélyen elaludt s nem vette észre, hogy az egyik bűnsági állomás után vasuti tolvaj lopózik be hozzá s tüneményes gyorsasággal viszi magával a kezűgben fekvő holmikat.

Tabacovici igazgató csak későn vette észre, hogy amíg az igazak álmát aludta, az ismeretlen utitárs elszedte ruháját, látszólag és revolverét, 25 ezer lej készpénzt s többek között azt a meghatalmazást, amelyet maga Titulescu adott át neki, nagyobb összegű pénz kifizetésére.

Tabacovici a bukaresti rendőrségen tett jelentést a kellemetlen utikalandról. Az ismeretlen vasuti tolvajnak pedig volt gondja arra, hogy egyelőre biztos helyen éljeze a könnyű zsákmányt. Eddig még nem került rendőrkézre s a hatóságok nem is sejtik, hogy ki lehet az a tehetséges link, aki közvetett uton magát Titulescut is meglopota.

Leleplezték a romániai kommunista központot

Egy németországi kiküldött irányította a romániai kommunista mozgalmat

Házkutatások és letartóztatások Bukarestben

Bukarest, június 20.

Hosszas és szívós nyomozás után a fősziguranca, — amint hivatalosan közlik, — a napokban leleplezte és ártalmatlanná tette a kommunista aknamunka országos központját.

Az állambiztonsági szervek már több hónappal ezelőtt rájöttek; hogy Berlinből egy német kommunista vezetőember érkezett a fővárosba. Ennek a kommunista organizátorának, aki a Str. Carol 60 sz. házban vett magának lakást és

mint egy gépgyár képviselője szerepelt, az volt a megbízatása, hogy a lehető legkétfélebbben kiépítse a romániai kommunista szervezetet és mozgalmat.

A sziguranca természetesen megfigyelés alá vette, de mindeddig elhalasztotta letartóztatását, hogy megismerje kapcsolatait és bizonyítékokat halmozzon fel működéséről.

Pénteken azután a sziguranca ugynevezett repülő-brigádja, amelyet Eugen Christescu és Vintila Jonescu vezérfelügyelők irányítanak, elérkezettnek látta az időpontot a közbelépésre. Az éjszaka folyamán egyidejűleg tíz lakásban házkutatást tartott, elsősorban persze a Str. Carol 60. sz. alatt, ahol a főinstruktor lakott. Ezek a házkutatások a hatósági jelentés szerint szenzációs eredményre vezettek.

Megkezdtek az egymilliárd kifizetését

Bukarest, június 20.

A pénzügyminisztérium és a Nemzeti Bank között létrejött megállapodás alapján a Banca Naționala utasította fiókjait, hogy a megfelelő kiutaló rendelet alapján folyósítsák a pénzügyigazgatóságoknak azt az 1 milliárdnyi aprópénzt, amellyel a májusi és júniusi köztisztviselői fizetéseket és nyugdíjakat kiegyenlítik.

Az erdélyi és bányászati megyék a következő összegeket kapják az említett célra: Alsófehér 11,612.000, Arad 17,742.000, Bihar 15,568.000, Brassó 13,201.000, Kolozs 37 millió 406.000, Fogaras 4,779.000, Hunyad 12,821.000, Maramaros 5,251.000, Marostorda 11,749.000, Naszód 6,545.000, Udvarhely 3,912.000, Szilágy 8,624.000, Szatmár 12,678.000, Krassószörény 14,726.000, Szeged 23,362.000, Szamos 6,851.000, Nagy-küküllő 4,699.000, Kisküküllő 7,449.000, Temes-Torontál 28,070.000, Háromszék 5 millió 562.000, Torda 6,447.000 lej.

A pénzügyminisztériumi utasítás szerint a pénzügyigazgatóságok és adóhivatalok kedden kezdik meg a fizetést.

★ A NAGY DIVATKIALLITAS BRASSÓBAN már az eddigi bejelentésekből ítélve, nagy szenzáció lesz. A résztvevő cégek nagyban erőlködnek megmutatni azt, hogy legálább is olyan szállítóképességek, mint a külföldi konkurrens. Ezért az elmaradt nyári utazásért és valutazárlatért ne busuljon senki. A kiállított és bemutatott divat alatt nemcsak női ruhák láthatók. Az egész tág divat-terület ezúttal munka-szimfóniája az izlésnek és szépségnek: gyermek, női, férfi, diszítési divat, továbbá ruhák, köppenyek, bundák, harisnyák, cipők, kalapok, fálók, kesztyűk, fűzőstrand és házi pizsamák, fehérműk, stb.

rendelkezésre bocsátott nyolcemillió dollárt belföldi textilipar megteremtésére fordítják, azonkívül pedig industrializálni akarják a mezőgazdaság különböző ágait is.

— NEM BIROM AZ ÖREGSÉGET... Dicső-szentmártoni tudósítónk jelenti: Borzalmas módon vetett véget életének Balázs András 63 éves nagykendi gazdálkodó. Balázs évek óta özvegyi sorban élt és azóta nem törődött semmivel. Birtokát felosztotta a gyermekei között, magának csak egy kis házikót tartott meg. Hetekkel ezelőtt egyszer már öngyilkosságot kísérelt meg, felakasztotta magát, de idejében észrevették és megmentették az életnek. Azóta is többször hangoztatta, hogy nincs már öröme az életben, nem tud egyedül élni. A gyermekei többször kérték, hogy költözzön hozzájuk, de kérésüket mindig azzal utasította vissza, hogy egy tehetetlen öregember csak nyűg a fiatalok nyakán. A napokban a szomszédok észrevették, hogy az öreg Balázs nem mutatkozik és a háza felől valami penetráns bűz áramlik. Értesítették a gyermekeiket, akik bementek a házba. Az öreg sehol sem találták, végre az egyik szomszéd a fűszekrényben, szegen függve fel fedezte Balázs Andrást, holtan. Balázs András holtteste borzalmas állapotban volt. Mindkét kezén az erek bicskával át voltak vágva, a ruhája átitatva vérről. A bicska a földön hevert. Előtte egy kis zsámoly, melyre felakasztása előtt felállott. A nagy meleg következtében a hulla már oszlásnak indult. A szerencsétlen Balázs András zsebében néhány lej pénzt és egy újságpapír szélére ceruzával írt sorokat találtak: „Nem birom az öregséget, bocsássatok meg.”

— A RAPID ELÉ VETETTE MAGÁT EGY SZABADSÁGOS KATONA. Kolozsvárról jelentik: Hétfőn délelőtt tizenegy órakor a kolozsvári pályaudvar bejáratánál a Rapid elé vetette magát Mészáros Zoltán kolozsvári szabósegéd. Mészáros a reggeli teljesített katonai szolgálatot és most szabadságon volt odahaza. Ma kellett volna visszautaznia és úgy látszik ez kesegítette el annyira, hogy eldobta magát az élet.

— INTERNATUS BRASSÓBAN, FÖGIMNAZIUMI TANULÓK SZÁMÁRA. A brassói nyilvánossági joggal bíró, római katolikus főgimnázium épületében, egészséges és tiszta levegőjű helyen, jól berendezett internátus van. Jelentkezéseket a jövő tanévre elfogad és felvilágosítást ad az internátus felügyelősege: Brasov-Brassó, Str. Voivodul Mihai-Kolostor-ucca 29. Liceul rom. cat.-római katolikus főgimnázium. Internátusi díj az iskolai évre 12.000 lej, ami 1200 lejes részletekben is fizethető.

— REPULÓMITING TEMESVÁRON. Tudósítónk jelenti: Hétfőn reggel kezdődött meg Temesváron az ARPA repülőmitingje, amelyre 3 könnyű Ford-gépet és két, több utasszállítására berendezett repülőgépet küldöttek ki. A miting iránt rendkívül nagy érdeklődés nyilvánult meg, amit annak lehet tulajdonítani, hogy 200 lejért bárkit 15 perces légi utra vittek. Az olcsó repülőkirándulásra tömegesen jelentkeztek az érdeklődők. A miting délutáni műsorán egyébként vakmerő légi mutatványok kerültek bemutatásra.

Fordulat a magyar-cseh kereskedelmi szerződés ügyében

Budapest, június 20.

A Reggeli Újság értesülése szerint a magyar-cseh kereskedelmi szerződés megkötésére irányuló, de ismét megszakadt tárgyalások sorsában újra fordulat történt.

A cseh kereskedelmi körök és a prágai lapok egy része éles támadást intézett a mai behozatali korlátozások ellen, amelyeket a magyar kormány léptetett életbe. A csehszlovák kormány eziránt kérdést intézett a prágai magyar követséghez, ahonnan azt a megnyugtató választ adták, hogy a behozatali tilalmak csak olyan országokra vonatkoznak, melyek nincsenek szerződéses viszonyban Magyarországgal.

Ennek a válasznak tulajdonítható, hogy a csehszlovák kormány újra a magyar kormányhoz fordult azzal a kérdéssel, hogy

van-e hajlandóság magyar részről a tárgyalások folytatására.

A cseh kormány egyben közölte, hogy az új tárgyalások helyének és dátumának megállapítását illetőleg szabadkezet enged a magyar kormánynak.

Végkiárusítás

Brassó, Kapu-utca 20. szám — str. Regele Carol 18. sz. — alatt levő áruuraktár, férfifehérműekben, ágyneműekben és rövidárakban

nagyon olcsó áron teljesen kiárusítatik!

Hasznos tudni, hogy sokféle betegségeknek vehetjük elejét, ha Schmidbauer

Imándi

készítvívével, eltávolítja a gyomor és belekben rejtőző és kórokat okozó baktériumokat. Utasítás minden palackhoz mellékelve! Kapható mindenütt!

— Ismét napirenden vannak a betörések Marosvásárhelyen. Tudósítónk jelenti: Csak nemrég tett ártalmatlanná a marosvásárhelyi rendőrség egy internacionális betörőt, a szatmári illetőségű Farkas Samu személyében és máris állandósulnak ismét a betörések Marosvásárhelyen, amelyeknek nyomai arra következnek, hogy mint a Farkas Samu esetében is, most is a betöréseket ugyanaz a személy követheti el. Betörtek többek között Luca Semproniu ezredesnél, Szász Albertnél, László Máriánál és Török Károlynál. Több helyen a károsultak álarcos betörővel találták magukat szemben, aki úgy látszik a betörésnek ezt a romantikus és regényes fajtát kedveli. Az ismeretlen tettes után lázas buzgalommal nyomoz a rendőrség.

— **ELŐFIZETŐINK** kísérjék figyelemmel a címkéjükön feltüntetett lejáratot. A lap zavaratlan expedíálása érdekében gondoskodjanak idejében a lejárati előfizetés megújításáról, ha akár postán, akár megbízottunk útján megújították az előfizetést, figyeljék meg, hogy 8 napon belül az új lejárati szerepel-e a címkén.

— **Öngyilkos lett a halottkém.** Pécsről jelentik: A Baranya-vármegyei Magyar-egred községben feltűnésteltető öngyilkosság történt. A község temetőjében az egyik keresztre felakasztotta magát Volko István halottkém, és mire tettét észrevették, már kiszenvetett. Bucsulevelet hagyott hátra, amelyben rendkívül különös okokkal indokolja meg tettét. A halottkém elmondja a levélben, hogy egy, a községben nemrég lejátszott gyilkosság készítette arra, hogy megváljon életétől. Még élénk emlékezetében él a községbelieknek, hogy Vits Antal odaváló gazdálkodó néhány héttel ezelőtt agyon-szurta feleségét, aki belehalt sérüléseibe. A halotthoz őt hívták ki, hogy hivatalosan megállapítsa, hogy Vits Antalnéban nincs élet. Halottkémi funkcióim közben — írja bucsuleveleiben Volko István — már észrevettem, hogy a halott szeme különös módon néz reám. Mindenesetre megadta az eltemetkezési engedélyt, később azonban a hatóságok elrendelték a halott exhumálását. Akkor megint Volko teljesítette a halottkémi tisztet és, amikor felbontották a koporsót — írja tovább leveleiben Volko — Vits Antalné megint rámézett megüvegesedett szemével. Nem tudtam ellentálni ennek a hívásnak, kénytelen voltam követni őt a sirba. A szerencsétlen Volko István tragédiája nagy megdöbbenést keltett a községben, a hol most különböző kommentárokat fűznek a titokzatos esethez.

A KÉPESSÉG

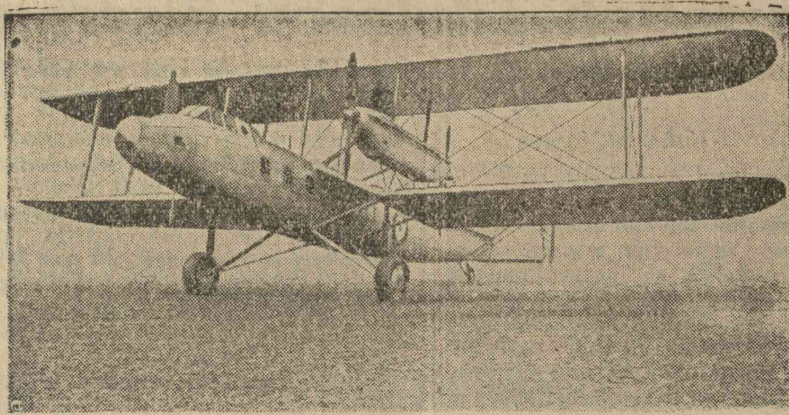
A tanító: *Mondd meg kislíam, milyen képességet becsülnék ma legtöbbre?*
Jancsika: *A fizetőképességet.*

— Halálbüntetést kért az ügyész a marburgi per három fővádlottjára. Belgrádból jelentik: A marburgi katonai törvényszéken ítélethez közeledik a kommunista propagandával vádolt katonatisztek pere. Az ügyész ma délelőtt tartotta meg vádbeszédét, amelyben a per három fővádlottjára halálbüntetést kért.

— A Vatikán hadimúzeumot állít fel. Rómából írják: A Vatikánban felvetődött az a gondolat, hogy a pápai testőrség új palotájában állítsák fel a Vatikán hadimúzeumát, a hajdani egyházi állam hadseregének egykori fegyverzetéből, ruháiból, korok szerint csoportosítva. A muzeális tárgyak a palota legmegfelelőbb termeiben nyernének elhelyezést. A vatikáni gárda parancsnoksága már felkért egyes olasz főnemesi családokat, melyeknek ősei annakidején a pápai csapatok hadvezérei voltak, hogy az akkori idők-ből megöröztözt muzeális értékű emléktárgyakat bocsássák a Vatikán hadimúzeumának rendelkezésére.

— *Megtámadtak egy mészárosmestert a derestyei uton.* Szombaton este 3 fiatal legény, Bálint András, Hadházi János és Fazekas József megtámadták a derestyei uton hazafelé tartó Rákosi Mózes mészárosmestert. A támadók 4200 lejért rabolták el Rákositól, majd elmenekültek. A rendőrség keresi őket.

LESZERELÉS A VALÓSAGBAN

Az angol hadsereg kapott mostanában ilyen repülőgépeket, amelyekkel 30 katonát lehet teljes felszereléssel a legnagyobb távolságra szállítani.

— Két fiatal turista szörnyethalt a stájer hegyekben. Grácból jelentik: Sulyos turista-szerencsétlenség történt a stájerországi Rottengräd hegycsúcson. Báró Vojnits György diák meg akarta mászni barátjával, Kengler Ferenc bécsi egyetem hallgatóval a rendkívül meredek csúcsot. Már majdnem felértek a tetejére, amikor az egyik sziklán megcsuszta és lezuhantak a többszáz méternyi mélységbe. Mindkét fiatalember szörnyethalt.

KOPROL kellemesen hat.

Rendben tartja gyomrodat.

Csak eredeti csomagolásban valódi.

— Négy filmet betiltottak Budapesten. Budapestről jelentik: A magyar Országos Mozgóképvizsgáló Bizottság négy film bemutatásától tagadta meg az engedély-otírat kiadását. Másodizben tiltották be a Frankenstein című nyolcfelvonásos amerikai hangos drámát, a Világ város 1932 című Paramount hangos filmet és két Universal-filmet, amelyek közül az egyiknek címe: Bobby formába jön és a másiké Dr. Mirakle.

— A newyorki bankok leszállították a külföldi betétek kamatait. Newyorkból jelentik: A newyorki bankok június 15-től a külföldi kormányok központi bankjainak letétei után fizetendő kamatot 1 százalékról 0,5 százalékra, a nem naponként esedékes összegű külföldi betétek kamatát 1,5 százalékról 1 százalékra szálították le. Az összes európai rövidlejárati betéteket Newyorkban jelenleg 500 millió dollárra becsülik, ebből a francia követelésekre nem egészen 150 millió dollár esik.

— Európai műselyemkartell létesül? A német, angol, olasz, belga, holland és svájci műselyemipar képviselői tárgyalásokat folytatnak egy európai műselyemértékesítési szindikátus megszervezéséről. Hollandiai jelentések szerint a szindikátus megszervezése jó uton van s remélhető hogy az ősz elején hatályba lép-hessen.

— Pénzhamisítók fogtak el a gyermekőseztmisklósi vásáron. Gyergyószentmiklósról jelentik: Az itteni vásáron a csendőrség letartóztatta Illyés Imre cipészt, és zabó Péter munkást, akik hamisított huszlejeseket akartak „elsütni”. A csendőrség házkutatást tartott a lakásukban, ahol két pénzhamisító gépet foglaltak le. A hamisított pénztárakat és a gépeket a rendőrség elvitte és Illyést őrizetbe vette.

Aradról jelentik: Tegnap ünnepélyes külsőségek között felavatták az aradi új légi kikötőt. Arad a pemzetközi repülőjáratok egyik állomása lesz és Románia részéről itt fogják végezni a vámvizsgálatot.

★ NYERESKÖZT. Dr. Bucsanyné, budapesti főorvos könyve a természetes táplálkozásról, (Nyersdiéta, mint természetes gyógytényező), kapható a Brassói Lapok könyvostályában. Ára 102 lej. Vidékre előzetes fizetés esetén portómentesen, utánvételt 16 lej portóval szállítjuk.

— Véres munkádráma egy prágai vasgyárban. Prágából jelentik: A brániki Vasművek egyik helyiségében ma reggel titokzatos háttérű dráma játszódott le. Reggel egynegyed 8 órakor a munkások öltözőjében Adolf Fischer 26 éves munkás revolverével mellbe lötte barátját, Frantisek Jirovecet, majd mikor az véresen bukkant a földre, Fischer futásnak eredt, beugrott a gyárgondnok hálósobájába, magára zárta az ajtót és ötször egymás után golyót röpített magába. Az öngyilkos rövidesen meghalt, míg az áldozat csak könnyebb sérüléseket szenvedett. A vasgyár öltözőjében lejátszott véres dráma indítóaként még nem tudták megállapítani a nyomozó hatóságok. A legvalószínűbb az a feltevés, hogy a fiatal munkás pillanatnyi elmezavarában követelte el rémtettét.

— Csikszereda és környéke idegenforgalmát teljesen tönkretette a vasút. Tudósítónk jelenti: Az idej fürdőjegyek érvénybelépése után néhány napra, nagy meglepetés érte Csikszeredát. Egyszerűen törölték az eddigi élvezett 50 százalékos kedvezményes utazást. E kies fekvésű székely városka környékén három értékes és orvosilag is elismert gyógyfürdő van: Zsögöd, Harigtafürdő és a városi fürdő. E fürdőket kedvezményes vasutijegy birtokában ilyenkor rengeteg idegen kereszte fel, hónapokon keresztül itt tartózkodtak családostól itt költöttek el pénzüket s némileg ez a pár nyári hónap enyhítette a speciális székely gazdasági kriezist. Ez évben minden Csikszereda környéki fürdő kong az ürességtől. Eltekintve a fürdővállalkozók óriási veszteségeitől, a lakosság minden rétege érzi a szokásos vendégek hiányát. Ugy látszik a vasuti vezérigazgatóság sajnálta azt a néhány lej jövedelmet, amit a fürdővendégek jelentettek a csiki székelyeknek s így egyszerűen megfosztotta attól is. Célját elérte, mert ma-holnap mindenki koldus lesz Csikban.

— Bicskázással halálta meg a segítséget. Szombaton este 9 óra tájban Kerecsi Gábor, a Brassó-Hosszúfalusi közúti kisvasut pályafelügyelője, tökrészen hevert a földön a sétatéri állomás közelében. Elhaladva mellette, Kiss Gyula brassói munkás azt hitte, hogy rosszul van, talpraállította és egy padra fektette. Miközben még a padon is gyámolította az illuminált állapotban levő pályafelügyelőt, ez előrántotta bicskáját s három olyan veszélyes szurást ejtett a jóindulatú munkáson, hogy azt kórházba kellett vitetni a mentőkkel. A rabiátus Kerecsit erre bevitték a rendőrségre s ott őrizetbe vették, hétfőn pedig átadták az ügyészségnek.

— Akinek a gyomra fáj, bélműködése megrekedt, mája megnagyobbodott, étvágya nincs, emésztése elgyengül, nyelve fehérassárga, annak naponta egy pohár természetes „Ferenc József” keserűviz rend-behozza az emésztést és jó közérzetet teremt. Kórházi bizonyítványok elismerik, hogy a Ferenc József viz biztos és kellemes hatása következtében állandó használatra rendkívül alkalmas. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Hétfőn este 9 órakor: *Maya*, az utóbbi év-tized legszenzációsabb, legmodernebb, sláger-operettje. Először. Budapest 150-szer ment! Főszerepekben: Karácsonyi Ily, Kiss Manyi, Putnik Bálint, Ihász Aladár, Tompa Béla, Selmeczy, Leóvey, Réthely. Legdrágább hely 65 lej, azonkívül 45, 25, 20, 10 lej.

Kedden este 9 órakor: *Maya*, oeprettujdon-ság, másodsor.

Szerdán este 9 órakor: *Ballerina*. A buda-pesti Király Színház nagy operettje, a leg-brilliansabb ujdonság. Először. A főszerepekben: Neményi Lili, továbbá Kiss Manyi, Ihász Aladár, Selmeczy, Putnik Bálint, Tompa Béla. Helyárak: 65, 45, 25, 20, 10 lej.

Csütörtökön: Román előadás.

Pénteken este 9 órakor: *János vitéz*. Rend-kívül olcsó helyárakkal.

Szombaton este 9 órakor: *Fehér ló*. A Király Színház egy egész éven keresztül játszott látványos revü-operettje. Világsiker! Az egész színház fogadóvá van átrendeze. Főszerepekben: Neményi Lili, Kiss Manyi, Miklóssy Margit, Putnik, Ihász, Selmeczy, Leóvey, Réthely. Legdrágább hely 65 lej.

A színházi iroda hírei

MAYA. Ennek a pompás, lüktető zenéjű rengeteg táncal és látványossággal teletűz-delt világhírű operettnek nem kell reklám! A budapesti Fővárosi Operettszínház meg-mentője volt és zeneszerzője, a 19 éves Fé-nyes Szabolcs, egyszerre a világhírű kompo-nisták sorába emelkedett.

BALLERINA. Fülhemászó, gyönyörű, ro-mantikus operett, a főszerepben Neményi Li-livel. A nagy, klasszikus operettek, a régi hangulatok varázsa árad belőle.

JÁNOS VITÉZ. A színház igazgatósága Ka-csó Pongrácnak czzel az örökség operettjé-vel kedveskedik pénteken este a brassói kö-zönségnek.

A SZOMBAT ESTE ESEMÉNYE: A FEHÉR LÓ.

Iskolák Egyesülete

— A BRASSÓI TÖREKVÉS MUNKASDA-LÁRDA DAL- ÉS ZENEESTÉLYE. A brassói öszmunkásság fenti kulturintézménye folyó-évi július hó 2-án, szombaton este rendez- szokásos nyári hangversenyt a Gewerbe-rein termében. A 120 tagú kórus, férfi, női és vegyeskari műveket ad elő. Lengyel L. Béla karmester vezetésével. Külön érdekessége az estélynek, hogy ez alkalommal mutatkozik be az egyesület újonnan alakult 32 tagú szim-fónikus zenekara, melynek karnagya és veze-tője, városunkban előnyösen ismert fiatal ze-neszerző: Molnár Károly. A műsort egy 1 fel- vonásos operett zárja be, utána pedig regge- lig tartó tánc következik. Belépő műsorok már kaphatók a Munkásokban.

— A BOLONYAI MACYAR SZOMSZE-D-SÁG június hó 22-én, szerdán este 8 órakor a Vasut-uccai Szebeni-féle vendéglőben fon-tos összejövetelt tart.

— NYÁRI TANFOLYAM DEBRECENBEN. A debreceni tudományegyetem 1927. óta min-den nyáron tanfolyamot rendez azok száma-ra, akik az általános emberi műveltség ké-rdéseiről érdeklődnek, s akik emellett a legmagyarabb városnak és környékének me-gismerésével a nyár egy részét kellemes és hasznos nyaralással akarják eltölteni. A tan-folyamokat külföldiek is nagy számmal lát-o-gatják, az előadások a szükségesnek megle-lően német, francia, olasz, esetleg angol nyelven folynak, ezekből a nyelvekből kiváló szakemberek tanfolyamokat is rendeznek. Hangversenyek, nagytértű kirándulások, sportolás és fürdőzés teszik változatossá a hallgatók szórakozását. Mind az utazás, mind az ellátás tekintetében nagy kedvezményeket fognak élvezni a résztvevők. A tanfolyamok július 20-án kezdődnek. Minden kérdésre vo-natkozólag készséggel ad felvilágosítást a Nyári Egyetem igazgatósága, (Debrecen, Egyetemi könyvtár 53. postafiók).

hashajtó, vértisztító

növényi és opotherapikus kivo-natokból készül. Egy (vagy két) szem esti étkezés alatt elősegíti a gyomor- és bélműködést. La-boratoires H. NOGUES et Cie II, rue Joseph Bara Paris. Agent général I. DILLAN, 4, Strada Pitar Mos. București III.

Modern Mozdó BRASSÓ

Ma, hétfőn kerül bemutatásra a világsikert ar-tott német filmpere: **GRAND-HOTEL**

Paul Franck szindarabia után Főszerepben **Eggert Márta** Előjáték: **Lequibb Gialli-konzert.**

Kedden délután 1/24—1/26-ig **Matiné „Karamasoff testvérek”** Helyárak 10—15 Lei — **Kedd-től „Hullámok hőse”** a „Repülő-flotta” testvértílmje.

Bikszád gyógyfürdő

Erdély Karlsbadja.

Jud. SATMAR

Javalva orvosprofesszoroktól az összes gyomor-bajknál, aranyérnél, epeknél, gége- és légesőhurtnál, hólyag- és cukor-bajknál. Új fürdő-bérlő. Új fürdő-orvos. Strandfürdő. Leszállított árak: I. oszt. szállodákban napi pensio Lei 150, szoba pensio nélkül Lei 90. II. oszt. szállodákban napi pensio Lei 120, szoba pensio nélkül Lei 65.

Elő- és utó-saisonban, (június 15-ig és szeptember 1-től) 20 százalék engedmény.

SIKERÜNK TITKA BUTORAINK

minőségében és jutányos

ÁRAINKBAN

rejlük!

SZÉKELY és RÉTI

BUTORGYÁR R. T.

BRASOV BUKURESTI TARGU-MURES

KACKES SÜTEMÉNY KÉRJEN MINDENÜTT VEKNI KENYÉR

NEM ANTISZEMITÁK, DE A CUZA PÁRTTAL KÖTÖTTEK PAKTUMOT A ROMÁN HITLERISTÁK

Tatarescu vezérkari ezredes elparentálja a politikai pártokat, követeli az aranyfedezet feladását, a Németországgal való szövetséget és az államkapitalizmust

Petringenar felvette a professzori címet és alelnöke lett a romániai náciknak

Bukarest, június 20.

Boltozatos, aranyozott párkányu kapuk, sima, disztelen falak, ajtók nélkül egymásba nyíló három tágas terem. A modernül konzervatív városzobában semmi fölösleges dísz sincsen. Az egyetlen valami, amit annak nézhetne az ember, egy kandallóféle állvány, azon néhány lim-lom: két vörössárga üvegrevolver és egy faragványos elefántcsont tok-

ban törserü vadászkész, ugyancsak elefántcsont markolattal.

Igazi bojárak. Ez a legfiatalabb romániai párt vezérének a főhadiszállása. Itt lakik és remél, itt osztogat parancsokat és fogadja a nem éppen biztató arcú választási különítmény-vezetőket Tatarescu Stefan szenátor, vezérkari ezredes, a román nemzeti szocialista párt elismert vezére és alelnöke.

Petringenar, a nácik vezére

Váratlanul, mialatt az embernek ismét eszébe jutnak a legfrissebb jelentések arról, hogy Hitler hatalmas léptekkel halad már a célja felé, — jól megtermett, ösztövére, csontosarcu, félkopasz férfi nyit be a városzobába és a régi ismerős joviális barátkozásával, magyarul fordul hozzánk, a várakozó kortesjelöltek nagy csodálkozására. Öszülő fülhaja a la se villai borbély és felleghajtó karimájú szürke kalapja. Széles száján bizalmasodó, elégedett mosoly torzul, amikor kezét nyújt és elvezi a gyanútlan ember leplezetlen meghökkenését.

Petringeru János „professzor”... Régi ismerősünk olyan otthonossággal mozog az egész lakásban, mint aki nagyon benne van az itt készülő dolgokban. Kezünkbe nyomja Ploestiben megjelenő félnapilapját, hogy még jobban elképesszen bennünket. Mert a hetenként háromszor megjelenő vidéki nyomtatványból nem kevesebb derül ki, mint az, hogy a romániai nácik pártjának alvezére, a választói harc főirányítója és az erdélyi

propaganda főnöke: Petringenar János cipő-felsőészakadémiai tanár és kaptafatankönyvíró, holmi nagyon is zavaros dolgok sokat szerepelt hőse. Petringeru lett belőle a botrányba fult bukaresti bőrpari kiállítás óta és professzor... Annyira professzor, hogy melléje, a választási propaganda dolgában, egy valódi egyetemi tanárt tettek, akinek ő a felettese.

Hiába, mindig ügyes, talpraesett fiú volt ez a nyughatatlan vértü strassznofepigon. Lát-szik, hogy elemében van. Ez kell neki. Zűr-zavar, marakodó közélet, vészterhes felhők, a melyekből esetleg jótékony aranyeső hullhat le annak, aki korán kel... Petringerut nem fogja megelőzni senki. De, hogy kedvet önt-sön belénk, megnyugtató sietve:

— Az anyagi részét majd elintézzük. Igen. Petringeru „professzor” pénzt ígér nekünk is, mondván, hogy a Krisztus kopor-sóját sem őrizték ingyen és itt nálunk, sem-mit sem csinálnak pénz nélkül. Ő csak tudja.

Rotyog a politikai boszorkánykonyha

Beszélgés közben elárulja, hogy a nagy választási zűrzavarban végre megszületett az első paktum. A nemzeti szocialista párt kar-tellbe lépett a LANC-al, a Cuza-párttal. És Petringeru megint siet a megnyugtatóssal, hogy nem kell azért megijedni, ők nem anti-szemiták, isten őrizz, de a kormány támo-gatja őket és azt kívánja, hogy így vegyék elejét a kuzisták szélsőséges agitációjának. A kuzisták és a szocialisták megfélemlítésére irányulna ez a paktum. A közösen szétkül-dött utasítás megtiltja, hogy a többi pártok

mintájára a kartell is izgató és becsületsértő propagandát csináljon. Az egész választási kampány, — biztosít bennünket Petringenar János, — civilizált propaganda lesz, hogy így érezzék ki a többi párt kiméletlen és rámenős rágalomhadjáratának elítélendő voltát... Még megértjük, hogy a nácik leckét adnak az öreg politikásoknak az európai hangnemből és modorból.

De a kampós kereszt azért ott fityeg Petringeru gomblyukában.

Vörös és fehér bolsevizmus

Középterműtű, feketebőrű, köpcös, javakor-beli férfi Tatarescu szenátor, a romániai ná-cik pártvezére. Intelligens, katonás kifejezé-sű az arca. Feltűnően emlékeztet Gömbös Gyulára. Az apja generális volt, ő maga a lég-ügyek egyik elismert szaktekinétye. Amellett négyszázmillió vagyon tulajdonosa. „Te-hát győzni fogunk”, — vonja le ebből a kon-zekveniciát a gyakorlati érzéssel nem közön-séges módon megáldott Petringenar, aki szem-rebberés nélkül és imponáló komolysággal engedi, hogy Tatarescu ezredes is professzor-nak szólítsa.

Megkezdődik a beszélgetés. Tisztázzuk elő-ször, hogy a porondon jelentkezők közül melyik az igazi nacionalszocialista párt. Tatarescu ezredes bólint a hozzáintéztett kérdés-re:

— Damian Romulusz is nemzeti szocialista gondolkodású, de nincsen sem csoportja, sem pártja. Mi párt vagyunk, amelynek szerve-zete az egész országra kiterjed, egészen, vagy még nem egészen kiépített megyei tagozatok formájában. Damianiann megvan a maga kü-lön nemzeti szocializmusa, amely azonban nem egyezik a mi dogmatikus koncepciónk-kal. Mint ahogy vannak nemzeti parasztpár-tiak, akik nincsenek benne a nemzeti paraszt-pártban, olyan a Damian helyzete is.

Tatarescu szenátor szívesen beszél. El akar-ja mondani a magát és azután tegyük csak fel kérdéseket. Lényegében ezeket az ismert dolgokat mondja a mozgalom általános hely-zetéről:

— A nemzeti szocialista gondolat ma euró-pai áramlat, amely folyton nagyobb és na-gyobb teret hódít. Olaszországban a fasiz-mus, Németországban a hitlerizmus formájá-ban jutott kifejezésre, de erősen fejlődik a többi közép-európai országban is. Románia nem vonhatja ki magát ez alól az európai szemléletáramlat alól. A mi meggyőződésünk szerint az emberiség két élesen meghatározott irányban halad előre a fejlődés útján. Az ázsiai népek az oroszországi szovjetrendszer felé tartanak, Európa nemzeti viszont a nemzeti szocializmus formáját igyekeznek megvalósítani a jövő rendszereképpen. Más

ut nincsen. A többi párt idővel mind felde-lődik.

— Dogmatikai alapelveink a politikában a nacionalizmus, a gazdasági életben a szocia-lizmus. Ennek a két fogalomnak az összekap-csolásából adódik a mai romániai mozgá-lomunk eszmei és gyakorlati lényege. Gazda-sági tekintetben a központilag irányított ter-vgazdaságot akarjuk az államkapitalizmus formájában. Követeljük ennek a megvaló-sítása érdekében az aranyaluta feladását, a külföldi tartozások fizetésének azonnali fel-függesztését és új pénznemként a nemzeti vagyonnal alátámasztott valuta bevezetését. Nemzetközi viszonylatban átmenetileg még fenn akarjuk tartani az aranyalapot, amíg a többi nép is fel nem adja.

MÁR SZERVEZIK A BARN-INGESEKET

Egyebekben Tatarescu ezredes azt ajánlja, hogy olvassuk el a lapjában megjelent pro-grammtervezetet. Abban részletesen megvan mindaz, amit most röviden csak érintett. Ez még nem végleges program ugyan, mert a párt szigorúan körülhatárolt kereteit és po-litikáját csak az őszre tervezett országos kon-gresszus fogja megállapítani, mindamellert, a lényeg az marad, ami most.

A kissé rapszódikusán gördülő beszélgetés során szóba kerül az ifjuság. Tatarescu sze-nátor elárulja nekünk, hogy itt is megalakul a barnainges nemzeti szocialista hadsereg. A jövő héten avatják fel a bukarestiekét, ké-sőbb sor kerül a vidékre is. Azután pattogó hangon még bediktálja:

— Ki kell hangsúlyoznom, hogy nem utá-nozzuk sem a fasizmust, sem a hitlerizmust. Olyan párt vagyunk, amely a speciális ro-mániai viszonyokhoz mért a programját és nem másolja le egyszerűen a külföldi mintá-kat. Az, ami leginkább megkülönböztet min-ket más hasonló szervezettől, a zsidókérdés. A belső fronton nem harcolunk, nem küzdünk a zsidó elem ellen, mert az ilyen harc egyáltalán nem lenne hasznára annak az új-jáépítési gazdasági programnak, amelyet meg akarunk valósítani.

És miután Tatarescu ezredes maga sodorta

a beszélgetést a kisebbségi kérdés vágányai-ra, megkérdeztük tőle, hogy mi a párt biva-talos álláspontja ebben a tekintetben.

— Semmi akadály sincs annak, hogy azok a kisebbségek, akik a mi programunkat he-lyesnek találják és küzdeni akarnak a meg-valósításáért, azt meg ne tehessék.

A pártnak már most van valami hatezer kisebbségi tagja, főképpen bessarábiai né-met telepesek, azután Szeben és Brassó kör-nyéki szászok. Magyarok már sokkal ke-vezebben léptek be, de vannak azok is a soraink között.

Ez a válasz nem fedte pontosan a kérdést. Más formában kellett megfogni a dolgot. A szabad nyelvhasználat oldaláról. Tatarescu ezredes röviden és határozottan intézi el a kérdést.

— Mindenki szabadon használhassa az anyanyelvét.

Még most sem voltunk teljesen megeléged-ve a felelettel, azonkívül más homályos ré-szek is voltak az előbbieken. Így például meg akartuk kérdezni, hogy mit ért az alatt, hogy „belső fronton” nem harcol a párt a zsidók ellen? De nem volt idő ilyen csekély-ségek firtatására, mert közben Tatarescu ez-redest folyton félbeszakították a berendelt és önként szimatoló választási emberek jelentke-zései.

Mussolini a világválság okairól:

A trösztöket meg kell rendszabályozni és leépíteni a vámsurompókat

London, június 20.

A genfi és a lausannei konferenciák tár-gyalásainak idején bizonyára nagy fel-tűnést fog kelteni Mussolini olasz mi-niszterelnöknek az a cikke, amelyet Londonban közölt a Sunday Express.

A Duce cikkében rendkívül pesszimisztikusnak ítéli meg a nemzetközi konferen-ciázgatások értékét és jelentőségét. Ki-fejti, hogy

a világháború befejezése óta még min-dig ugyanazon kérdések fölött vitatko-zik az egész világ, mintha a nemzetközi politika eszközei csődöt mondtak vol-na.

A sorozatos diplomáciai kudarcok okai-ról a Duce-nak olyan véleménye van, a mely a régi Mussolininek „a hajdani szo-cialista forradalmárnak is dicsőségére válnék.

A Sunday Express cikkében a Duce a nemzetközi válság és tehetetlenség okait a következő adottságokban látja: A tul-zott nacionalizmus, a megszorított vámsurompál rendszere, a kapitalista társadalmi rend degenerációja, amely a nagy nemzetközi konszernnek létrehozá-sával megül minden versenyt, elképzel-hetetlen nyereségeket vágva zsebre a dolgozó és fogyasztó rétegek rovására

KÖZÉPEURÓPAI KONFÖDERÁCIÓ ÉS SZÖVETSÉG NÉMETORSZÁG-GAL

Hamarjában még egy kis külpolitikai pro-grammot kapunk dióhéjban:

— A mi pártunk azt hiszi, hogy Románia és a többi nép számára nincs más lehetősége annak, hogy ellenállani tudjon annak a nagy veszélynek, amely Oroszország felől fenye-geti az európai civilizációt, mint a kelet- és közép-európai népek föderációja, beleértve Németországot, természetesen Ausztriát és Magyarországot is.

— A párt tehát az egész vonalon defenzív állásponton van? — kérdeztük.

— Csakis defenzívában, — volt a határo-zott felelet. Tatarescu szenátor még hozzátet-te, hogy

a nemzeti szocialista párt, ha bejut a par-lamentbe, követelni fogja a francia orien-táció helyett a Németországgal való szövetsé-g azonnali megkötését.

Még egy kis visszakanyarodás a belpoliti-kához.

— A pártok anakronizmusok és a megszü-nés útján vannak. Példa rá a liberális párt, a néppárt bomlása. És ott van Maniu kolozs-vári nyilatkozata az egységes erdélyi front helyreállításáról. Ez a regáti parasztpárttal való szövetség ténybeli felbomlását jelenti, ha formailag az nem is történt még meg.

Még egy kérdést kell tisztázni. Ha a nem-zeti szocialista párt nem zsidóellenes, miért lépett szövetségre mégis Cuzákkal?

— Cuzákkal a kartell csak a választás idejére kötöttük meg, mert a programunk mindenben azonos, — a zsidókérdés kivételé-vel. A parlamentben a két párt teljes akció-szabadsággal fog rendelkezni.

Arra a kérdésre, hogy milyennek látja a párt esélyeit a választásokon, Tatarescu ezre-des nem adott egyenes választ.

Amikor kifelé indultunk, az ajtónál Petringeru János megint szóba hozta azt a bi-zonyos anyagi részt. Nagyon értelmetlen ar-cot vágott, amikor erőlyesen és kurtán érté-sére adott, hogy csak tartsa meg a pénzét. A szeméből ki lehet olvasni, hogy nem érti, hogyan lehet valamit ingyen is csinálni? És a következő pillanatban szánakozó mosolyra torzult a szája.

Bányai Ernő

Ezeknél az internacionális vállalkozások-nál minden személyi felelősség elsikkadt s ezért

már nagy szükség van arra, hogy a kon-szerneket és trösztöket állami felügyelet alá helyezzék, anélkül azonban, hogy a szükséges egyéni kezdeményezés lehető-ségét elnyomják.

Mussolini szerint a nemzetközi bizalom csak abban az esetben állítható ismét helyre, ha megszünik az önzés, a speku-láció és a dolgozó társadalmat felszaba-dítják a felelőtlen plutokrácia kizsákmá-nyolása alól.

A forrongó Kelet

A tibeti csapatok betörték kínai területre

Nanking, június hó 20.

A kínai és az orosz kormányok nagy izgalmat okoztak azok az újabb esemé-nyek, amelyek Tibet és Kína határán ját-szódtak le.

A tibeti csapatok kínai területre hatol-tak és megszállták Szincsau tarto-mány keleti részét.

A kínai csapatok harcokat kezdtettek a tibe-tiekkel, de az elkecseregett véres küzde-lemben a megszállók győzedelmeskedtek és a kínaiakat visszaszorították.

A moszkvai politikai körökben úgy tud-ják, hogy a távol-keleti kérdés legfris-sebb komplikációját az a megegyezés okozta, amely Anglia és Tibet között nemrég jött létre. Tibet ugyanis gazdasá-gi koncessziókat tett az angol kormány-nak, amely a szerzett előnyökért fegy-vereket szállít a világ legelrejtettebb és legtitokzatosabb államának. Moszkvában úgy tudják, hogy

Anglia 40 ágyút, 2000 gépfegyvert és 20 ezer drb töltenyt adott Tibetnek, amely sietett is a fegyvereket azonnal fel-használni a dél-kínai területek megszá-llásánál.

TERMÉSZETES FRANCIA ÁSVÁNYVIZ

VICHY CELESTINS

Köszvény — Cukorbetegség — Értágulás

KIKÜSZÖBÖLI A HÚGYSAVAT

Hogy hívják a gyöngytyukot románul

Nyolcvanhat elcsapott nagyvárad vasúti megrázó felségfolyamodványa

„Már koldulási engedélyt is kértünk, de azt sem kaptunk”

Nagyvárad, június 20.

Nyolcvanhat magyar vasutasnak a kétségbeesett felajdulása hallatszik ki abból a királyi kérvényből, melyet dr. Moga Valér nagyvárad ügyvéd ma délelőtt küldött el a kabinetirodának. Nyolcvanhat magyar vasutas könyörög a királyhoz a mindennapi kenyerért, azok a magyar vasutasok, akiket a dicstelenül letűnt Jorga-rezim kirúgott állásukból. Négyötgyermekes családapák kerültek ki most egy éve az utcára, azért, mert a mozdonyvezetést, a mozdonyfűtést és a váltókezelést csak a legszükségesebb román nyelvtudás birtokában tudták elvégezni.

A kérvényben, melynek minden sora egy-egy könnyekig megható kálváriás utat és rettenetes igazságtalanságokat tartalmaz, a szerencsétlen, állásukból kidobott, lerongyolódott és a szörnyű éhségtől csontvázig lesóványodott magyar vasutasok elírják, hogy valamennyien 25—

30 esztendeig voltak a vasút szolgálatában és olyan posztón voltak, ahol a tökéletes nyelv tudás igazán nem szükséges. Szenet a mozdonyba berakni, mozdonyt elindítani és váltót kezelni, azzal a tudással is ellehet végezni, ha lelkiismeretes ember áll azon a posztón. Az ő megbízhatóságukat pedig mindennél fényesebben bizonyítja az a tény, hogy évtizedeken keresztül álltak a Máo. szolgálatában, mely tudvalevőleg nagyon megbírtotta embereit.

Mindegyikükben meg volt a jószándék, hogy az állam nyelvét tökéletesen elsajátítsák, de az idegölő és minden idejüket nagyon is igénybe vevő munkakörük megakadályozta őket ebben. Senki sem kívánhatta tőlük, hogy akadémiai előadásokat tartsanak a mozdonyról, vagy a fém mellől. A nyelvtudásuk mindnyájan elbuktak, mert, hogy csak egy példát említsünk, egyik fékezőtől a vizsgáztató-bi-

zottság elnöke azt kérdezte: *Hogy hívják a gyöngytyukot románul*, vagy Decebal király mikor és hol lett öngyilkos?

Az agyonkínzott magyar vasutasok egy része már a vizsga időtartama alatt látta, hogy itt mindnyájuknak el kell bukni, ezért egy ügyvéd tanácsára kérvényt szerkesztettek, melyben kérték a Cfr. vezérigazgatóságot, hogy helyezze őket betegállományba és az év lejártával nyugdíjba. A Cfr. meghallgatta a vasutasok kérelmét és leküldött Nagyváradra egy nyugdíjbizottsági orvost, aki egyenként megvizsgálta a vasutasokat. Hogy a vizsgálat eredménye mi volt, azt nem lehet tudni. De az tény, hogy

a nyugdíjbizottság mindegyik nyugdíjasnak visszatolta a kérvényét és a következő héten mindnyájukat kidobta állásukból.

A magyar vasutasok ekkor végső kétségbeesésükben perrel támadták meg a Cfr.-t és rövid időn belül két fórumon megnyerték a pert. A Semmitűszék, formai hibák miatt elutasította a magyar vasutasok ügyét és ezzel egyidejűleg még a le-

hetősége is megszűnt annak, hogy egy újabb kontenciós perrel érvényt lehetett volna szerezni a szerencsétlen emberek törvényes követelésének.

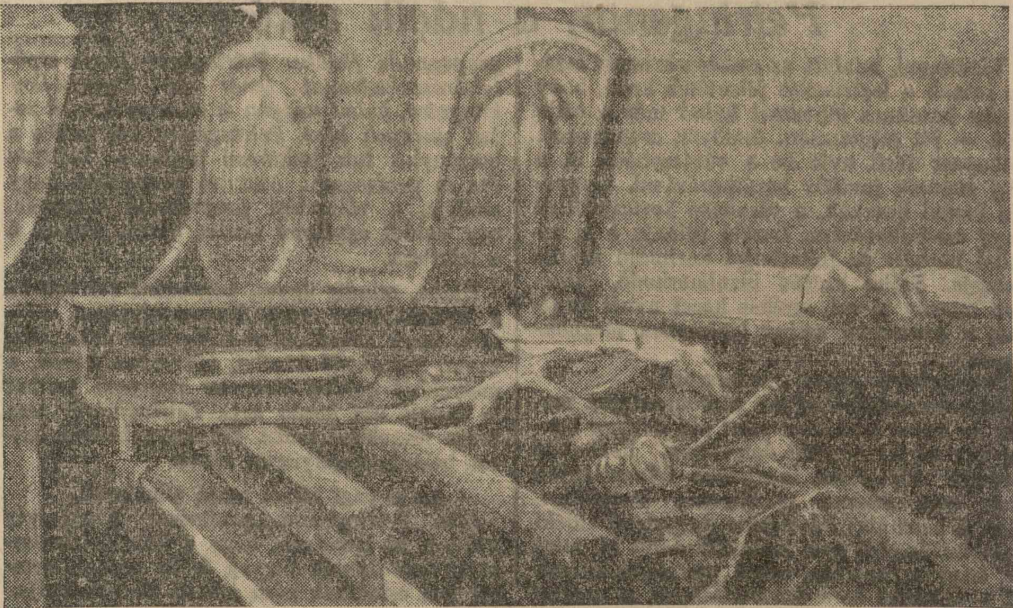
A magyar vasutasok azóta a legnagyobb nyomorba kerültek. Kérvényeket adtak be a városhoz, majd a megyéhez, hogy valami kevés segélyt kaphassanak, de mindenünnen elutasították őket.

— Senki gyermekei vagyunk, — írják a vasutasok — és nem bírjuk tovább az éhezést. Keserves és mostoha sorsunkban kihez forduljunk, ha nem a királyhoz. *Nagyvárad városától már koldulási engedélyt is kértünk, de ezt a kérésünket is elutasították.* Családos emberek vagyunk és összeszorult szívvel, tehetetlenül nézünk napról-napra, hogy asszonyaink és gyermekeink éheznek.

— Nem segélyt kérünk, hanem azt a véres-verejtékkel megdolgozott kis pénzünket, melyet évtizedeken keresztül befizettünk a nyugdíjpénztárba.

A nagyvárad magyar vasutasok ma új reményekkel eltelve, bizakodással várják a mindennapi kenyeret.

A Matuska-tárgyalás után

Az ítélet kihirdetése után készült ez a kép, amikor már a bíróság is eltávozott és a közönség is elvonult. A bűnfelek. Egy asztal zsufolva a legszörnyűbb bűnfelekkel.

Iamási Áron:

12

ÁBEL A RENGETEGBEN

REGÉNY*

Aztán elindultam, hogy meglátogassam a két puskát s a bombákat, de utamból visszatértem s a fazakat is magammal vittem. Így sem maradtam sokáig távol, mert az a gondolat üzött örökösen, hogy rablók leselkednek a fák mögül reám. Feltettem magamban, hogy holnap mindenképpen kipróbálom az egyik puskát, aztán elvégeztem hamar a ház körüli munkát, visszahúzódtam a szobába, az ajtót bétámasztottam és nyugovóra tértem.

Másnap csakugyan kézbevettem a fegyvert, de úgy tettem vissza, ahogy elévettem.

Igy ment ez egész héten. A pénz miatt sem a bombákkal nem mertem működni, sem aludni nem tudtam jól, sem enni nem tudtam jól.

Végre szombaton este kijött édesapám. hogy lám mit csinálók s ott is aludt velem az éjszaka folyamán. Elkérdezősködött mindenről s én olyan feleleteket adtam, mint aki nálánál is többet tud. A mint éppen javában üldögéltünk a lámpa mellett, egyszerre valaki megkopogtatta az ablakot.

— Hamar a fészét apám! — ugrottam fel s a pénzes fazakat az ágyamba rejtettem a takaró alá. Édesapám azonban nem ijedt meg ennyire, hanem vette a botját és kinyitotta az ajtót.

Három puskás ember jött be a házba, két városi vadász s egy kecskeszakállas harmadik. Három kutyát is hoztak magukkal. Apám ismerte őket s barátságosan biztatta, hogy telepedjenek meg. Később én is megtudtam, hogy az egyik a pénztáros volt a szeredai bankból, a másik Binder ur valam kertész, a kecskeszakállas pedig maga a szeredai román pap. Híres nagy vadászok mind a három. Előadták, hogy ők itt hálának s jókor reggel elindulnának vadászni, mert úgy hallották, hogy ezen a környéken sok a bükk-makk s eluralkodtak a vad-disznók. Én mingyárt felajánlkoztam nekik, hogy vezérelni fogom őket s azt mondtam, hogy úgy ismerem az egész helyet, mint a tenyeremet. Pedig nem ismertem, csak a bombák kikerülése miatt akartam kalóználni őket.

Sok drága ennivalót szedtek elé, amiből nekünk is adtak. A román pap kutyája, a kit Plutónak hittak, külön vacsorát kapott s ez egy félkiló sütelen borju-husból állott.

— No, a sujt ott egye meg — mondtam magamban — ennek a kutyának nagyobb becsülete van, mint nekem.

Szólan azonban nem szólottam semmit, hanem helyet szerkesztettem valahogy a vadász uraknak s aztán nyugovóra tértem. Reggel még jóformán nem is virradt s mi már talpon voltunk. Édesapám háttra hagyta a ház őrzésére, mi pedig elindultunk, hogy az eluralkodott vad-disznóktól kikérdezzük a lelkét. Láttam, hogy Bolhának is nagy kedve van a vadászathoz s azért megkértem az urakat, hogy eresszék el őt is. A vadászok ezt megengedték s vidáman vágunk neki a rengetegnek. Én mentem elől, a kicsi fészével a kezemben s az oldalam mellett Bolhával, akit vezettem. A három vadász pedig utánam a kutyákkal, akiket ők szintén vezettek. Elkanyarítottam őket jobb kéz felé, nehogy rámenjünk a bombákra, s felajzott puskákkal s felajzott kedvvel törtettünk át a végtelen erdőn.

Mentiünk egy órát s nem láttunk semmit.

Akkor a vadászok megálltak, egy kicsit leültek, pálínkat ittak, majd ismét megindultunk. Egy félóra múlva törpülni kezdett az erdő s fogyatkozni. Aztán egy zombékos terület kezdődött. Itt megállított minket a román pap s azt mondta, hogy innét kezdve csak óvakodva s lassan menjünk, mert ő ismeri a vad-disznók természetét, melynek fogva erősen szeretnek az ilyen helyeken meghúzódni és tócsák után keresgélnek. Engemet hátul állított, ő elől állott közből s két oldala mellé a másik két vadászt rendelte. Aztán lassan és lopakodva megindultunk. A mikor úgy kétszáz lépést megtehattünk, a pap egyszerre pisszegni kezdett s intett, hogy mindenki fekédjék le a föbe.

Ugy dobogott a szívem, mintha kalapáccsal verték volna belülről a mejjemet. Bolha is mellém fekédt s folytono-

san a vadászokat nézte, hogy azok mit csinálnak.

A pap mászni kezdett eléfelé, mint a hernyó. Egy kicsit felemeltem a fejemet, de nem láttam semmit, ami miatt mászkálnia kellett volna. Gondoltam azonban, hogy itt valami nagy dolog lesz s szorítottam a fészem nyelét, ahogy csak tudtam. Szorítottam s néztem a papot, aki előre vergődött valami tiz lépést, aztán egy bokros halom mögé húzódott lassan.

— Egész csorda heveri... — sugta előttem Binder ur, aki szász volt.

A pénztáros intett neki, hogy hallgasson.

A pap térdére állott a bokor megett, előre leselkedett még egyszer, aztán vállához emelte a puskát.

Egy dördülést hallottam.

S irtó rőfögéssel egy csorda disznó to- vazugott.

Csak egy nem.

Ez az egy tántorogva felénk tartott...

A pap visszaugrott a bokor megé és elengedte a kutyáját.

Mi is elengedtük a magunkét.

Plutó felugrott és fel a többi kutya is utána. Bolha is velük a legvadabbul. — Mind ráugrottak a vadra, aki villogtatta az agyaráit és lerázta őket.

S aki rettentő dulásban mindegyre közeledett felénk.

Félelmemben visitani kezdtem, mint a kit ölnék.

A két vadász felugrott és szaladni kezdett visszafelé.

Csak a pap maradt nyugodtan a helyén. Bévarta, amíg a vad-kan közel jött a kutyákkal a hátán s akkor szembeöltötte, mint egy zsákot.

Fel is fordult nyomban, mint egy zsák.

A két vadász visszajött. A kutyák véresen szuszogtak. Én is felálltam és keservesen sirtam.

— Miért sírsz? — kérdezte a pap.

— Azért, mert ez a kan szinte megette magát.

A pap megsimogatta Plutót, én is meg Bolhát.

— Mi megszereztünk egy jó zsákmányt — mondta Binder ur.

— Mi meg lövéssel s futással — feleltem, amin jót kacagott a pap.

Ők ott maradtak s engem elküldtek, hogy a szekeret, amivel a vadászok jöttek, kerítsem oda valahogy. Én el is mentem, de bizony dél is eljött, amíg valahogy odaláttunk. Akkor feltettük nagynehezen a fene vad-kan s elévítettük a házhoz. Délután nagy lakomát csap-

tunk. A pap jókedviben a disznó hátára ült s úgy itta a pálínkat.

Nekem száz lejt adtak a sikeres kalóználásért s a zsákmányt hazavitték. Velük együtt apám is elment, s el az összegyűjtött rengeteg pénz is, mert a pénztáros urnak átaladtam, hogy vigye be a bankba.

A lámpa mellett még egyszer elgondoltam ezt az emlékeztető vadászatot, aztán lefeküdtem. Reggel jókor s vig ábrázattal keltem s elhatároztam, hogy rendes pásztorhoz találó életet kezdek s ezt bé is tartottam egész héten.

Első volt a kötelesség.

Második a magam gyarapítása, amely legfőképpen abból állott, hogy szerdán s pénteken istenes vihart támasztottam egy egy bombával. Hat olyan fát vágattam ki velük, amely kiadott egyenként négy-öt szekér fát.

Egyedüli mérgem csak Dávid Palibá volt, aki mindennap eljött s öröklé ujj irományokat hozott, hogy fát csaljon ki tőlem. Már annyi könyv és füzet volt a szobámban, mintha nem pásztor lakott volna benne, hanem híres tudós ember.

Igy teltek a napok s így jött el a halottak napja is, melyet Szűcs Máriának s Mosojgó Péternek szenteltem. Elmentem két gyertyával a kereszt-fáikhoz s világítottam nekik, mint jó keresztény emberhez talál. Bolha is velem volt s az ő két szeme is világított, tán a gyertyáknál is szebben.

Másnap reggelre az idő is megváltozott, mintha tudta volna, hogy a kalendáruimban is fordítottam egyet.

Amikor felkeltem, már köd gomolygott a hegyeken, s a nagy fák tetején. A levegő is teleítta magát s a ház teteje, a föld, s tövig a fák: mind olyanok voltak, mintha vízbe mártották volna őket.

Délutánra már az első szitálása is megindult.

Ezzel új világ szakadt a Hargitára, s ugyszintén az én pásztorokodásomra is, melyet azonban nemcsak köddel, esővel s hideggel busított meg, hanem felékesített kedves kalandokkal is.

MASODIK RÉSZ

Halottaknapjánál hagytam felbe az előbb s azt állítottam, hogy az időjárás is láthatóan változott ezen a napon. Nálunk régi szokás, hogy november megelégteli októbert és szomorú temetési rendez neki. Most is pontosan így tett

(Folytatása következik.)

JUNIUS 22.

A marosvásárhelyi kényszeregységek és csődök újabb lekete listája

Marosvásárhely, június 20.

A teljesen lerongyolódott székely főváros törvényszékét a kereskedők ujjában ismét tömegesen keresik fel, kényszeregységi és más kiegészítési kérelmekkel.

Vámos Sándor marosvásárhelyi főtéri textilkereskedő hatmillió passzívájú és aktívájú kényszeregységet most fogadta el a törvényszék, amelynek értelmében a jól ismert kereskedő 60 százalékos kvótát ajánlott hitelezőinek két év alatt 6 százalékos kamattal.

Brüder Hermann bécsi cég csődöt kért a marosvásárhelyi törvényszéken a mai napon Nasch Ferenc divatárkereskedő ellen. A csődkérelem felett nemsokára dönteni fog a marosvásárhelyi törvényszék.

A Braun és Társa divatár cég bírói likvidálást kért.

Hochteitl Emanuel kalapkereskedő viszont a kényszeregység mellett határozott és annak megítélését kérte a marosvásárhelyi törvényszéktől és ugyanígy járt el Frank Emil szászrégeni kereskedő, akinek az aktívái 1 millió lej, passzívái 930.255 lejt tesznek ki. Mindkét kereskedő kényszeregységi kérelmei felett a napokban fog dönteni a marosvásárhelyi törvényszék.

Végre megindulnak Marosvásárhelyen a közmunkák

Marosvásárhely, június 20.

Hosszas huza-vona, kormányváltozás és városi tanácsváltozás kellett, hogy a marosvásárhelyi hétezer munkanélküli egy csekély hányadára, — esetleg jobb napok virradjanak. Urzica városi főszámvévő tegnap hazaérkezett Bukarestből, ahol Pop Joan új belügyi alminiszternek, a marosvásárhelyi megindulandó közmunkák tervezetét és az előirányzott költségvetést mutatta be. Az új alminiszter a város felterjesztését jóváhagyta és így remény van arra, hogy a közel jövőben megindulnak Marosvásárhelyen a közmunkák, annál is inkább, mert azok fedezetére, öt millió leje van a székely fővárosban a letéti pénztárban. A közmunkák beindításánál elsősorban a régóta tervezett tudószanatóriumot fogja felépíteni a város, amelynek költségeire 600 ezer lej van előirányozva, de feltétlenül sor kerül a gáztársaság által feldult utcák megjavítására is. Szó van a régóta használhatatlan Bodor-hid felépítéséről is, amely mintegy kétszáz ezer lej kiadást fog jelenteni a városnak. A közmunkák megindulását a marosvásárhelyi munkanélküliek hatalmas táborára deklarációval várja.

GOMINA
argentine

biztosítja a frizura tartósságát

Elapható: illatszerlármokban és drogueriákban. Hon. repr. I. Dillan Bukarest, Pitar Mos 4.

Sport

Utban az országos bajnokság felé:

A resicai UDR megverte az aradi Gloriát és a bukaresti Venus győzött a csernovitzi bajnok ellen

A ligabajnokságok befejezése után megkezdődtek az elődöntő küzdelmek az országos bajnokságért. Érdekes, hogy a múlt évi országos bajnokcsapat, a resicai UDR, ezúttal is sikerrel startolt és kiverte az aradi Gloria csapatát a további küzdelmekből. — A bukaresti Venus, miután elintézte a zöld asztalnál, hogy megismételhesse az elvesztett mérkőzését a ploesti Tricolor ellen, mely alkalommal alapos gólaránnyal győzött is, — tegnap megverte a csernovitzi Macabi együttesét és kvalifikálta magát a további játékokra. Az előjel szerint az UDR és a Venus között fog eldőlni a dicsőség.

Részletes eredmények a következők:

UDR—Gloria 4:2 (2:1)

Temesvár, június 20.

A nyugati liga bajnokságát a resicaiak nyerték. A 12-ik percben Glesitz, a 18-ik percben Lakatos löttek a gólokat. A 21-ik percben váratlan és meglepetésszerű szerencsétlenség történt. Husztig, az aradi Gloria játékosa agyrázkódást szenvedett egy szerencsétlen esés következtében.

A mérkőzést tovább folytatták és a 38-ik percben Lakatos beállította a félidő eredményét.

Gólzápor Brassóban:

Olympia—Dacia Unirea (Braila) 6:0 (1:0)

Brassó, június 20.

Az aldunai „bajnok” nagyon gyenge ellenfele volt az Olympiának. Csatsorsora gyenge, védelme semmitmondó és ezzel már eleget mondtunk a csapatról. A középfedezetük egyedül mutatott elfogadható játékot.

Az Olympia nagy lendülettel játszott, ami a gyengén védekező brailaiakkal szemben nem is került különös nehézségbe. A gólokon Braun (2), Lautmann (2), Ludwig és Henisch osztottak. A vendégcsapatnak alkalma adódott a becsületgól megszerzésére, azonban a megtírt tizenegyeset balszerencsén kapu fölé vágta.

A mérkőzést szépszámu közönség nézte végig.

Gergely bíró jól tartotta kézben a mérkőzést.

Olympia komb.—IAR komb. 2:1 (1:1).

Olympia ifj.—BMTE ifj. 2:0 (1:0).

Az Olympia jó napot fogott. Valamennyi mérkőző együttese győzött.

Astra—Gloria 6:0 (2:0). A brassói kerület másodosztályú bajnokságát az Astra nyerte meg. Összel már az első osztályban fog küzdeni.

ARAD:
Ilsa—ATE 4:4 (2:1).

Szünet után a 19-ik percben Keller, a 22-ik percben Wlestan és a 28-ik percben Igmánd rugták a további gólokat. A Gloria kapusa a negyedik gól után elhagyta a pályát.

Venus Macabi (Csernovitz) 5:0 (3:0)

Bukarest, június 20.

A országos bajnokság elődöntő küzdelmét az otthon játszó bukaresti csapat könnyen és nagy gólaránnyal nyerte meg.

Az Universitatea legyőzte a NAC-ot

Universitatea—NAC 3:1 (0:1)

Nagyvárad, június 20.

Egy körmérkőzés keretén belül szerepelt a kolozsvári egyetemi csapat Nagyváradon és meglepetésre legyőzte a saját otthonában játszó váradai együttest. A győzelem értéke annál fokozottabb. — Kovács rugta a vezető gólt, mellyel a váradiai a félidőben vezettek. Szünet után Rosenfeld egyenlített, majd Surlas két góljával beállította a végeredményt.

A mérkőzést ötezer ember nézte végig.

meg a magyar csapatnak, hogy a becsületgól ők dolgozták volna ki. Ez is öngólból esett.

Két perccel később Abbeleg II. beállította a végeredményt. 3:1.

Az Európa-kupa jelenlegi állása a következő:

1. Auszria 9 pont. 2. Olaszország 9 pont. 3. Magyarország 6 pont. 4. Csehszlovákia 5 pont. 5. Svájc 5 pont.

↓ A prágai Sparta nagyon kikapott Bolognában. Tudósítónk táviratozza: A prágai Sparta 5:0 (4:0) arányú hatalmas vereséget szenvedett a Bologna SC csapatától. Az eredmény nagy meglepetést keltett.

Nagyszombat:

Nemzeti—Rapid 4:1 (1:0).

Eszék:

Boeska—Slavia (Eszék) 2:2 (1:1).

Magyar atléták jó szereplése az antverpeni atlétikai versenyen

Antwerpen, június 20.

Az itteni atlétikai versenyen a résztvevő magyar atléták nagy sikerrel szerepeltek és a következő versenyszámokban lettek első helyezettek.

Rudgráshban első Zsuffka 370 cm., eredménnyel. Kétkezes súlydobásban 1. Darányi 27 m. 70 cm. — Diszkosz 1. Donogán 47 m. — 3000 m. síkfutás: 1. Kusocinszky (Lengyelország) 8 perc 18.8 mp. 2. Szerb. A közönség a magyar atlétákat nagy ünneplésben részesítette.

Remetz újra rekordot javított. Budapestről táviratozza: A MASZ Dunakeszi rendezett kerületi senior-bajnoki versenyen Remetz 50 méter 47 cm. dobásával új magyar rekordot állított fel.

A budapesti nemzetközi verseny eredményei

Budapest, június hó 20.

A tegnap megtartott nemzetközi atlétikai verseny értékesebb eredményei a következők: 110 m. gátfutás: 1. Kovács József (BBTE) 15.1 mp. Elsőrangú eredmény! Új országos rekord. Kovács fölényesen verte a szegedi Borost, aki 15.5 mp. idővel második lett. 3. Langmayer (Bécs) 15.9 mp. — 400 m. gátfutás: 1. Kovács (BBTE) 56.8 mp. 2. Kertész (FTC) 60 mp. 200 m. síkfutás: 1. Paku (TFSC) 22.1 mp. — 400 m. síkfutás: 1. Zsitvay (BBTE) 49.8 mp. 2. Szlay (BBTE) 50.6 mp. — Magasugrás: 1. Késmárki (BBTE) 185 cm. 2. Szigetvári 180 cm.

A versenyen három női bajnoki számot is lebonyolítottak:

100 m. sík: 1. Widder Gyöngyi (BEAC) 15.2 mp. — Magasugrásban bajnok Kael Anna (TFSC) 145 cm. — Diszkoszban: Nadányi Ágnes (FTC) 35.95 cm.

A többi atlétikai számok átlagszínvonalon mozgó eredményekkel végződtek.

Budapesti uszóeredmények: Tudósítónk táviratozza: Az uszóköláció versenyén több bajnok uszósámat és három vízipóló mérkőzést is lebonyolítottak. A vízpóló küzdelmek váratlan meglepetést hoztak. Az MTK váratlanul 4:5 (1:2) arányú győzelmet aratott a bajnokcsapat UTE ellen.

Ugyancsak meglepő a MAC—III. kerület 2:2 (0:1) arányú döntetlen eredménye. FTC—Beszék 5:1 (3:1).

Legnagyobb érdeklődést a 200 m-es gyorsuszó-bajnokság keltette, melyben első lett Bárány 2 perc 21.2 mp. eredménnyel. 2. Székely 2 perc 22.6 mp. 3. Mézőly 2 perc 25.4 mp.

100 m-es hátuszó-bajnok Nagy Károly 1 perc 15 mp. eredménnyel.

Műugrásban: 1. Holy 71.57 pont. 2. Ritter 61.20 pont.

200 m-es melluszás: 1. Hild 3 perc 04.6 mp.

5-szor 100 m vegyes staféta: 1. UTE 3 perc 50 mp. 2. FTC 4 perc 06.4 mp.

* UTMUTATÓ, A KETTŐS KÖNYVTÉL gyors és könnyű elcsatítására. Nincs többé könyvelési nehézség, mindenre kész minta, a legújabb törvények előírásai figyelembe véve. Kisebb kereskedelmi és ipari vállalatoknak nélkülözhetetlen. Ára 30 lej. Vidékiek pénzben, vagy bélyegben küldjenek be 35 lejt és postafordultával megkapják a könyvet. (he)

Nyitlér*)

ÉRTESÍTÉS

Alulírott hivatalos árverésen megvásároltam Kohn Ignáti női kalap üzletét, Kapu-uca 32. és ebből kifolyólag nevezettel szemben fennálló semminemű követelésekért felelősséget nem vállalok.

Brassó, 1952. június 20.

BENEDEK LENKE

E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

A magyar futball elbukott Bernben

Katasztrófális vereséget szenvedett a magyar válogatott

A harmadik Mohács...

Svájc—Magyarország 3:1 (0:0)

Bern, június 20.

Tizennyolcezer főnyi közönség előtt folyt le a két országos válogatott között az Európa-kupa mérkőzés. Még egy esztendővel ezelőtt is Svájc labdarúgó-sportja egyszerű tanítványként tűnt fel a magyarok szemében és a nemzetközi találkozások minden esetben magyar győzelmeket eredményeztek. Huszonkét esztendővel ezelőtt győzött első ízben Svájc csapata a magyarok felett. Rövidesen hatalmas revánsot vettek a magyarok. A második vereség 1924-ben érte egészen váratlanul a magyar válogatottat mely akkor olimpiai eredménnyel indult Párisba, hogy aztán annál súlyosabb csalódással térjen haza.

A svájci futball fejlődése nagyon hasonlatos az olaszokéhoz. Idegen játékosok importjával sikerült feljavítaniok a nivót annyira, hogy legutóbb, pár héttel ezelőtt, európai feltűnést keltve lelépte a csehszlovák válogatottat.

Gyenge vigasz a magyar futballsportra hogy a csehek is elveztek Svájcban. A vereség egyébként nem változtat a magyarok helyezésén az Európa-kupában,

ahol továbbra is a harmadik helyen állnak.

Távirati jelentésünk a következőkben számol be a gyászos eredményü mérkőzésről:

Az első félidőben a magyar csapat, fedezetsorának jó játékával számos veszélyes támadást dolgozott ki, amelyeket azonban a csatárok nem tudtak kiaknázni a gyors és erőteljes svájci védelemmel szemben. Séchehay svájci kapusnak jó napja volt és számos veszélyes támadást tett ártalmatlanná kitűnő védelmével. Az eredménytelen félidő a svájci kapus érdeme volt.

Szünet után a svájciak mind jobban előre törtek. A 10-ik percben a magyar csapat pillanatnyi megingását Känel ügyesen kihasználta és megszerezte a vezető gólt. 1:0.

A 18-ik percben Pasello berugta a második gólt is a magyar kapuba. A 34-ik percben a svájci védelem összezavarodott. Weiler hátraadott labdája hálóbá gurult, mivel a kapus kirohant előzőleg a posztjáról. Tehát annyi dicsőség sem maradt

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6, vastag betűből 12 lej. Vasárnap: 7.50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyszeri hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény. A bukaresti kiadás részére: szavanként 3 lej. 50-szeri megjelenésnél 2 lej.

Vétel-eladás

Ebédlő, perzsaszőnyegek, luszterek, festmények, könyvek és apróságok OLCSÓN ELADÓK. Brassó, Crisan (Lővész)-ucca 27. 18359

Elhasznált BOROTVAPENGEIBŐL 2 lejért újat csinálók. Gyűjtőhely: Binder szappanüzlet, Braşov, Kapu-ucca 48. VIDEKIEKNEK 30 drb.-on felül postaköltségmegtérítés.

Eladó egy egytonnás TEHERAUTÓ. Brassó, Hosszu-ucca 213. 18361

Illyés optikai műhely újonnan berendezve. Brassó, Weisz Mihály-u. 19. (Hubertus-ház). 18360

Használt fehér hálószooba és egyéb butorok nagyon olcsón kaphatók. Brassó, Szent János-ucca 22. 18352

Gazdaságot, épületekkel és nagy gyümölcsösökkel vesz „Bachus pince”, Brassó, Fekete-ucca 14. 18357

25-30 HP. Deutz Diesel-motor eladó. Pünkösztől-malom. Derestye. 18354

Kötődék részére

minden minőségű és vastagságú gyapjufonalat tökéletesen fest és fehérit I. V. O. Festőde, Oradea

Allást nyer

KINDERFRAULEIN abszolút erstrangig, wird gesucht. Vorzusprechen sofort Brassó, Schwartzgasse 26. 18362

Keresek légyapár-gyártásban jártas specialistákat Grünberg Bukarest, Str. Izvor 26. 18344

Lakás

Szent János-uccában két nagy szűz, világos helyiség, raktárnak, műhelynek alkalmas, azonnal kiadó. 18357

Házasság

38 éves magyar származású regáti garázstulajdonos nőül venne magyar leányt, vagy özvegyet megfelelő hozományval. Komoly ajánlatok fényképpel. Alex. Erdős garázs. R. Valcea küldendők. 18359

Vegyes

„FEHERBARANY” vendéglő mellékhelyiségekkel együtt kiadó. Bővebbet Hosszu-ucca 4 szám. I. EMELET. 9-12-ig. 18313

Bukarestben szülészeti orvosnő, női bajok kezelése, operálása. Konsultációk 60 lej. Văcăreşti 64., emelet. 18189

Fogházak érzéstelenítéssel 60 lej, fogtömés platinamalgal-mal 100. Aranykorona 22 karát 400-450. Bucarest, Str. Silvestru 30. 18225

KAVÉHAZI SZAKEMBER. elsőrangú elhelyezkedést talál 100.000 lakosú városban 20 éve vezető üzletben. Csak elsőrangú referenciával rendelkezők ajánlatát kérjük „200.000” jelíggel, Rudolf Mosse, Braşov utján. 18346

A TUNDÉRUJJAK állandóan kapható a Brassói Lapok könyvosztályában. A legjobb magyar női kézimunka lap ára 45 lej. Vidékre portóra a pénz előleges beküldése mellett 50 lej.

Villanyszerelés, csillárok, asztali lámpák legolcsóbban

STERN A. okl. mérnöknel Brassó, Welsz Mihály-u. 22.

ÉRTESÍTÉS!

Uri- és női-fodrász üzlete met a „Brassói Lapok” épületében udvari bejáratnál át helyeztem. Külön női- és férfi-terem.

Leszállított árak!

Fejmosás, hajvágás, ondulálás, manicure egység ára 25 lej. — Tartós ondulálás (Dauerwelle) teljes garancia mellett.

Rüll Máttyás uri- és női-fodrász

A legújabb divat

SZABÁSZATI TANKÖNYVE

Szakiskoláknak és magántanulásra.

Írta: K-né MARGITAI MARIS.

Tartalmazza:

a modern francia és angol női ruha

szabás-rajzát, szabását, összeállítását, varrását és kidolgozását. — Rövid idő alatt már a 8-ik teljesen átdolgozott kiadás jelent meg. A könyv ára Lei 204. Vidékre portó Lei 20.

Brassói Lapok Könyvosztálya

Német zsebszótárak

A német szavak és latin (magyar) betűkkel szedve

LINGUA SCHENK: Kézi szótárak. 160, mindkét rész egybe-kötve - - - - - Lei 136

Magyar-német rész, külön kötve Lei 51

Német-magyar rész, külön kötve Lei 51

SCHIDLOF: Német liliput zsebszótár. 320, két rész egybe-kötve - - - - - Lei 51

LINGUA: Német liliput zsebszótárak. 320,

Magyar-német rész, külön kötve Lei 61

Német-magyar rész, külön kötve Lei 61

Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában

Dr. TOTIS BÉLA:

Születés szabályozás

c. könyve Vámbéri Rusztem előszavával

Ára 90. — lej.

Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában.

Dr. Cheresteşiu 4 kötetes szótárát,

félvászonba kötve kapja az 1100 oldalas rom-magy. részt 300 lej helyett

150 lejért

100 lej helyett a két kötetes, 2000 oldalas magyar-román részt

300 lejért

100 lej helyett a minden nyelvtani alakot felölelő román nyelvtant

50 lejért

MEGRENDELHETŐ A

B. L. Könyvosztályától.

Kérje a nyelv- és szótárkönyvek jegyzékét.

Mély fájdalommal jelentjük, hogy a nagyon szeretett feleség, anya, nagyné, anyós és rokon

Nagy Károlyné

szül. kézdívsárhelyi Szűts Róza

62 éves korában, boldog házasságának 40-ik évében, rövid szenvedés után, f. hó 19-én d. u. 2 órakor megszűnt élni. Szeretett halottunk hült tetemét f. hó 21-én d. u. 3 órakor fogjuk Bácsfaluban, az evangélikus temetőben örök nyugalomra helyezni.

Drága halottunk Isten veled!

Bácsfalu, 1932 jun. 20-án

A gyászoló család.

Mély fájdalommal jelentjük, hogy a mindnyájunk által forrón szeretett jó gyermek, keresztleány, testvér, sógornő és rokon

Vass Erzsike

folyó hó 19-én délben hosszas, súlyos szenvedés után visszaadta nemest lelkét Teremtőjének.

Drága halottunk porrézeit f. hó 21-én délután 5 órakor fogjuk a gyászházról, Rét-u. 6 sz. alól a bolonyai róm. kath. temetőbe örök nyugalomra kísérni.

Lelkiüdvéért az engesztelő szentmise áldozat f. hó 22-én reggel 1/8 órakor fog az égek Urának bemutattni.

Drága Erzsikénk Isten veled!

Brassó, 1932 június 20.

A gyászoló család.

Az Atheneum

68 lejes regényeinek legújabb kötete

MAUROIS:

ASSZONYOK UTJA

Figyelemreméltó regény, kellemes, csodálatosan finom könyv. Igazi olvasmány, sikere kétségtelen. — Kapható a

Brassói Lapok Könyvosztályában

PRIMARIA COMUNEI CERNATUL DE SUS

No. 854-1932.

HIRDETMEŊY

Közhírré tétetik, hogy 1932. évi július hó 20-án délelőtti 11 órakor az alsó- és felsőcsernátoni községkázánál megtartandó árverésen ki lesz adva a községi vadászati jog, mintegy 6918 holdnyi területen, 1932. évi augusztus hó 1-től kezdődőleg 6 évre.

Az árverés a számvevősegi törvény idevonatkozó utasításainak, valamint a vadászati védelmi törvény rendelkezéseinek szigorú figyelembe vételével fog megtartatni.

Az árverési feltételek a községkázánál megtekinthetők.

Felsőcsernáton, 1932. június 1.

Simon, Presed. com. int.

György, jegyző.

Ujítsa meg

lejárt előfizetését, hogy a lapot zavartalanul és fennakadás nélkül küldhessük.

A kiadóhivatal.

Megjelent

Dr. Debreczy Béla és Fülöp Kálmán ügyvéd itélőtáblai bíró

„Az agráradósságok szanálásáról szóló törvény rendszeres magyarázata

különös tekintettel az erdélyi jogrendszerre”

című munkája, amely közli

a végrehajtási utasítás

teljes szövegét és magyar fordítását is s amely az utasítás rendelkezéseinek feldolgozásával ad a törvény által érintett egész joganyagra kiterjedő kimerítő magyarázatot.

Az új anyag folytán 296 oldal terjedelművé vált munka ára — a korábban közölt árak mérsékelt emelésével — fűzve: Lei 140. —, vászonborítékban: Lei 165. —

Utánvét mellett az ár 20. — lejjel magasabb.

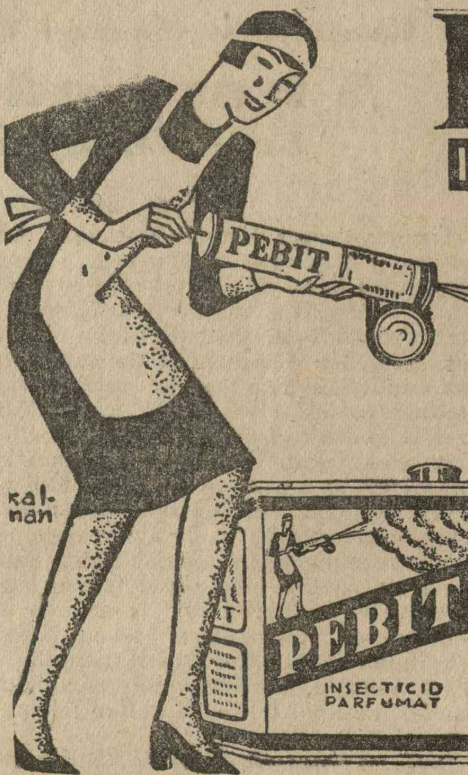
Megrendelhető:

Dr. Debreczy Béla ügyvéd Brassó, Strada Regina Maria 58

és a

Brassói Lapok Könyvosztálya

Brassó, Strada Regele Carol 58 cimen.

PEBIT ILLATOSÍTOTT ROVARIRTÓ

PUSTITIE legyet, poloskat, svab bogarat, szunyogot, moly-t stb.

kapható mindenütt

VEZÉRKÉPVISELET. C.L.C. STR. EMANCIPATĂ 5 TELEPHON 3-38-87